SẢN XUẤT NƯỚC BẠN, 6 Juin 1926 — MỖI SỐ : 0$04 — SOAT 3EU NAM 9 DECEMBRE 1926

Trung Bắc Tân Văn

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 1914

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

GIÁ MUA BÁO

	1 năm	6 tháng	3 tháng	1 tháng
Bắc-kỳ, Trung-kỳ, Ai-lao	8$00	4$00	2$00	1$00
Nam-kỳ, Pháp-quốc và các Thuộc-địa Pháp	9 00	4. 50	2. 25	
Ngoại-quốc	14 00	7. 00	3. 50	
Các làng và các công sở	10 00	5. 00	2. 50	

Hạn báo sẽ kể từ ngày 1er hoặc ngày 16 mỗi tháng. Người mua báo xin gửi trả cho tiền trước.

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : P. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef : PHẠM HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNGBACTANVAN HANOI
TÉLÉPHONE n° 180

PUBLICITÉ

Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.
Prix moyens, dernière page :
Une seule insertion. . . . . 0$30 le c/m
Contrat annuel
Par centimètre et par insertion. 0$18 le c/m
Annonces judiciaires et légales. 1$80 le c/m
Petites annonces classées. . . . 0$20 la ligne

Sự tiến-hóa của đàn-bà Tàu

Vào khoảng bốn năm mươi năm về trước, nước Tàu theo cái lễ giáo bó buộc và cái tập tục di truyền, cách phòng nhàn con gái rất là nghiêm. Con gái từ mười tuổi trở xuống, ở trong nhà anh em chị em còn được thung dung chuyện trò chơi đùa với nhau, ngoài mươi tuổi trở lên, thì đã giữ câu: «Con trai con gái không được trao tay nhau», mà anh em chị em, cách ăn ở trong nhà, đã rất là phân biệt. Đến khi về nhà chồng, cha mẹ còn sống, thì một năm được về thăm nhà một lần; khi cha mẹ mất rồi, thì thôi hẳn không được về nữa; khi về thăm nhà, thì cha con cũng không được ăn chung một mâm, anh em cũng không được ngồi chung một chiếu. Việc giao-thiệp ở bên ngoài, thì là việc riêng của đàn ông, mà đàn bà không được dự đến chút nào cả. Đó là theo những lời dạy nghiêm chỉnh ở trong sách, như câu: «Con trai coi việc ngoài, con gái coi việc trong; câu: «Đàn bà chủ việc bếp nước»; và câu: «Tên hủy của đàn bà không ra khỏi cửa» vân vân. Đàn bà chỉ loanh quanh ở chốn buồng the bếp nước, không mấy khi bước chân ra đến ngoài, chỉ gặp những việc rất cần thiết, như là đi thăm bà con thân hay là chị em thân bị đau, đi dự lễ cưới hay là đi đưa đám ma của một người trong nhà, hay là bà con bè bạn rất thân, thì đàn bà mới được dự. Khi đi ra ngoài, tuy không phải có người coi giữ, một bước không dời, và phải dùng chăng-ngạng che kín không cho người qua đường được thấy mặt, như là tục nước Ba-tư và nước Thổ-nhĩ-kỳ khi trước, nhưng mà cũng không được tự-do đối với những người quen biết loàng xoàng, cũng không được chuyện trò chào hỏi. Lại còn một việc này nữa, thật là cái tập quán rất oái oăm ý tưởng rất hèn mạt, gây nên một cái hình phạt riêng rất nặng-nề và rất khổ sở cho con nhà khuê các. Vì con nhà sang trọng không cần phải ra đến ngoài, cho nên khi lên bốn hay lên năm tuổi đã phải bó chân, thôi từ khi ấy đến chết, thành ra con người tàng tật. Xét ra thì có phải là cha mẹ nhẫn tâm muốn hành tội con mình, để cho đứa con gái chịu cái hình phạt suốt đời ấy đâu; chỉ vì tập thượng nọi theo đã lâu, nếu con nhà giàu có mà để hai bàn chân to, thì không gả vào được những nơi môn đương hộ đối. Đến sự giáo-dục con gái, thì cho là việc không cần mà rất là quên nhãng; không có thầy dạy, con nhà tầm thường, thì thật không được biết sự học là gì, một nét vạch không được, một chữ học không đi, thật là mở mịt tối tăm, trí-thức không mở mang ra được một chút nào cả, chỉ có những con nhà đài các, trong nhà đã sẵn nếp học-hành, thì khi nhỏ cũng được theo học độ giảm ba năm, học hết giảm bảy quyển sách đủ trông nom việc sổ sách và biên chép thư tín lăng xăng; những nhà sang trọng hơn nữa, thì dạy vẽ, dạy làm thơ, dạy đàn nhạc, đó là cách chơi phong nhã của các cô thiếu-nữ con nhà châm anh. Nói về luân-lý, thì cốt chữ phục tòng, lấy thừa thuận làm chủ, lấy vô tài làm đức; nói về đường trí thức, thì chỉ biết chăn tằm dệt cửi, việc và may thêu thùa, việc cơm canh dưa muối, cùng các việc thu vén xếp đặt trong nhà, trên đối với tổ tiên, thì không được chủ việc cúng tế; dưới đối với con cái, thì không được chủ việc cưới xin; ngoài đối với xã-hội, thì thật không dự biết chút nào, không những là việc chính-trị trong nước, không được can thệp đến đã đành cả đến những cuộc vui chơi công cộng ở bên ngoài, đàn bà cũng không bao giờ được dự. Nói tóm lại, thì đàn bà chỉ là một bộ máy sản dục và một thứ đồ chơi ngoạn mục của đàn ông, chẳng được hưởng chút gì là quyền tự-do của loài người cả. Bởi thế cái giá-trị của con gái vẫn có phần hèn, ngay cha mẹ trông xuống, tấm lòng trân trọng quí báu, vẫn không được bằng con giai, nghiệm như câu trong kinh Thi: «Khi đẻ con giai, đặt nằm trên giường, cho chơi ngọc chương; khi đẻ con gái, đặt nằm dưới đất, cho chơi hòn ngói», thì đủ biết cái lòng trọng giai khinh gái, từ đời xưa đã như thế rồi. Ấy về bốn năm mươi năm trước, địa-vị và chức nghiệp của đàn bà Tàu ở trong xã-hội, huy không đến nỗi hẹp hòi lắm như đàn bà nước Ba-tư, nước Ấn-độ và nước Thổ-nhĩ-kỳ, mà ví với đàn bà nước Nam ta xưa kia, thì việc bó buộc lại nghiêm khắc thật đến gấp hai gấp ba kia đó.

Bế lắc mãi thì phải khai thông, áp chế lâu thì sinh biến động, đó là lẽ thường trong trời đất, việc gì cũng thế, nước nào cũng thế. Đàn bà Tàu bị bế tắc và bị áp chế đã bao nhiêu năm, đã đến buổi khai thông biến động rồi. Từ ngày học-thuyết và văn-hóa của Thái-tây tràn trải sang đã rộng, trong nước có cái phong-trào duy-tân, chữ tự-do, chữ bình-quyền, ai ai cũng nói đến, nữ-giới Tàu kiến-văn đã rộng-rãi, trí-thức đã khai thông, trông thấy tấm gương sáng của chị em bên châu Âu châu Mỹ, họ mới giật mình tỉnh ngộ, biết mình cũng là loài người, cũng chiếm một số nửa phần người ở trong nước, họ cũng không cam chịu cái phận yếu hèn ngu dốt như xưa nữa.

(Còn nữa) B, T. B.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 6 décembre 1926

Nước Pháp

Việc xuất cảng

Hội-đồng bành-lệng bình-tế và quan-thuế sẽ gởi thư cho M Poincaré xin hoãn khoản thuế về số tiền buôn-bán cho các hãng-hóa xuất-cảng khiến cho cuộc giao dịch được rộng rãi tự-do, vì hiện nay thị-giá ở trong và thị-giá ở ngoài hai bên xem ra đã quân bình.

Việc giáo-tế với các giáo hội

M. Briand, và đức khâm-sứ của Giáo-hoàng đã ký một bản giao-ước ấn định các lễ nghi của các giáo hội đối với các đại-biểu của Dân chánh-phủ nước Pháp tại các xứ Đông-âu.

Nước Anh

Cái vấn-đề cao-su

Báo *Observer* số rồi các nhà xuất sản cao-su nay phải giữ gìn với các nhà tiêu thụ Hoa kỳ. Dù cái bản-tâm của hội liên hiệp mới của Hoa kỳ thế nào mặc lòng, các nhà xuất sản phải tỏ chức để rất cái số thừa ở thị-trường về, cho nàng khỏi sụt giá.

Nước Đức

Khí-giới lậu

Ở Gleeson có bắt được mấy kiện đem-được khí giới trong một miếng đất của hội Ái-quốc.

Báo *Manchester Gaardian* đăng tin rằng sứ tàu nước Nga có chở khí-giới đạn dược đến một cửa bể trong bể Baltique, Báo *Varwaerts* nói việ ấy phải xét cho rõ, và nói nghị-viện, và chánh-phủ Đức phải nên kiểm soát cẩn thận việc hành-động của các quân đội bị ban.

Việc kinh-tế

Trong tờ trình của hội liên-hiệp các phòng Thương-mại Pháp-lê-si về tháng novembre sẽ nói trong nghề than mỏ, nghề sắt, và nghề hóa-học, sẽ sản vật xuất sản tăng lên. Việc hàng hải cũng khá hơn, chỉ có nghề dệt, là hơi kém mà thôi.

Tây-ban-nha

Việc thương-mại

Hội-đồng các quan thương-thư đương xét việc tổ-chức hội kỳ-nghệ ngân-hàng để tìm ra cái lộ thưởng tiền và cho vay ngắn hạn, mà giúp đỡ cho cuộc thương-mại xuất cảng, nhất là với Mỹ-châu.

Na uy

Việc chính trị

Hội-đồng quốc dân của đảng *Labour Party* quyết nghị họp đảng fy với đảng xã-hội thứ-đảo.

Nhật-bản

Học sinh Trung-hoa

24 người học-sinh Trung-hoa ở trường Võ bị Tokio bị đuổi.

Bác sĩ Nishikawa

Bác-sĩ Nishikawa là ngư-y của Nhật hoàng ở Paris mới trở về Tokio. Báo sĩ đi Tây-bá-lợi-á thiết lộ mất hai mươi ngày.

Ấn độ

Gia đình kỹ-nghệ

Chánh-phủ Madras có xin quan chánh giám-đốc kỹ-nghệ lưu ý về việ tổ chức của gia đình kỹ nghệ ở các tỉnh để đặt nên các kỹ-nghệ mới và mở mang các kỹ-nghệ cũ.

Hội Vạn-quốc

Việc kiểm soát quân vụ ở nước Đức

Nghe đâu trong 5 khoản của nước Đức trái hòa ước đã kê trong bản án văn của nước Anh, hội-đồng chỉ ghi nhận có hai khoản, một khoản về việc chế tạo và việc vận tải khí giới, một khoản về việc đặt đồn binh ở Kœnisbeele và ở Glogau. Vậy nước Đức chỉ sẽ lòng nữa sang đòi chất là hợp lệ với các khoản về việc triệt quân bị; bắt giờ hội-đồng các quan đại sứ sẽ có thể chứng nhận cho nước Đức là thanh khoản mà trong cho hội Vạn-quốc thể cứu cho hội-đồng Đồng-minh, trong việc kiểm soát quân bị như lời ông Briand trần thuyết mọi lẽ trước đây.

ARIP

Các tin lạ trong thế-giới

Muốn làm quan phải có vợ

Bọn các đầu bài này, chắc độc-giả đã vội tưởng lại câu truyện ông nào nhờ cái nhan sắc hoặc cái thế lực kim tiền của vợ mà được làm quan đây. Nhưng không, xin vội thưa rằng không. Câu truyện đây là câu truyện ở nước Ba-tư (Perse) kia, chứ không phải là truyện nước ta. Nguyên do vừa đây chính-phủ Ba-Tư theo ý kiến của các ông nghị-viên yêu cầu, đã phải ra một đạo luật bắt buộc rằng phàm các viên chức làm việc nhà nước, ai nấy đều phải lấy vợ, nếu không lấy vợ thì phải từ chức, chứ không được dự vào việc nhà nước. Chắc các cô con gái Ba-tư chuyến này không còn phải phàn nàn rằng: Muốn làm bà khó làm chi em ơi!

Một bà Hoàng-hậu đóng trò chớp ảnh

Hoàng-hậu Marie nước Lỗ-mã-ni ngày nay thật là một vị hoàng-hậu tân thời. Tính hậu rất thích nghề chớp-ảnh. Gần đây hậu đã cùng với một đào-hát tên gọi Lo'o Feller, là bạn thân của hậu, đóng trò ở Cô'e d'Azar. Tích truyện này tự tay hậu soạn lấy, đại ý là một bà hoàng-hậu, mê về mỹ-thuật văn-chương, chán nản những sự bó buộc trong chốn hoàng-cung kim-ốc. Khi chụp thành phim (film) rồi, định đem bán để lấy tiền ấn phí, nhưng các nhà chớp-ảnh và các hội làm phim ở Âu-châu không đưa mắt mua cả. Cũng kể hậu phải thân hành sang Mỹ để xoay tiền. Nhưng vừa sang tới Nữu ước thì liền tiếp được điện-tín của nhà vua trèn về, vì thiên hạ bình phẩm về truyện này nhiều câu ê lắm.

Người ta biết dùng máy đánh chữ đã một trăm năm và máy tính đã ba trăm năm

Mới đây người ta đã mở hội kỷ niệm nhất tích chu-niên của máy đánh chữ. Máy đánh chữ đã là do một người Mỹ tên gọi Latham Sholes sáng chế ra từ năm 1824. Hồi bấy giờ chỉ có một mình nước Mỹ chế ra máy mà thôi. Mãi sau người Pháp mới có người dụng công nghiên-cứu, mà sáng chế ra được những thứ máy tốt lợi hơn. Hiện nay máy chữ của nước Pháp xuất cảng ra các nước cũng đã thấy nhiều. Máy chữ ngày nay rất là thông dụng, không mấy tòa sở là không dùng. Người ta tính số máy chữ thông dụng ngày nay lên một trăm triệu.

Máy tính (machine à calculer) là do một nhà triết-học, vạn-vật học, toán-học đại danh là ông Blaise Pascal sáng chế ra trong năm 1641. Khi bấy giờ ông Pascal mới 18 tuổi, ông sáng chế ra máy này là cốt để giúp cho thân-phụ ông trong những công việc tính toán sổ sách. Từ bấy về sau mỗi ngày lại một khéo thêm ra mãi. Đến năm 1849 ông Léon Bollé lại chế ra được thứ máy xảo hơn nữa. Chính là thứ máy hoàn-toàn thông dụng ngày nay.

Nước Mỹ không thiếu gì lâu nhưng khốn nỗi không đủ thì giờ thủ

Một tờ báo tây đã giễu tin rằng: Năm vừa qua đây nước Mỹ đóng một lúc ba trăm cái khu trục-hạm. Nhưng mới có một trăm cái có đủ thủy-thủ mà thôi, nghĩa là mới được một phần ba, còn hai trăm cái tàu vẫn phải bỏ xó ở bãi cảng San Diego, về phía nam Californie, vì không sao mà mộ được thủy-thủ. Các quan tài-quản đã dùng hết cách cổ-động, nào đăng yết-thị, nào đăng quảng-cáo, kể lể những sự sung-sướng trong nghề hàng hải, nói đến mộ vào thủy-quân thì được đi du-lịch nước này nước khác, được đến thăm xứ nọ xứ kia, vừa kiếm được nhiều tiền, lại thêm quảng kiến-văn, mà học được thêm nghề nghiệp. Không những thế mà thôi ở dưới tàu lại còn đủ mọi cách tiêu-khiển, nào đàn hát, nào chớp ảnh, nào bowling tẩm, nào sân chơi, v. v. Mà thế thực, ở trong các tàu chiến nước Mỹ thì đủ mọi cách ấy thực. Nhưng thiếu-niên nước Mỹ họ vẫn dửng-dưng, không mấy người muốn làm binh-thủy. T. P.

Mấy người thiếu-niên đại-phú

Các báo Tây ít lâu nay, hay đăng tin về Pierre Mazzini, lên bảy tuổi mà đã nổi tiếng về ngoại âm nhạc, không thấy các báo ấy nói đến cái số tiền của Mazzini kiếm được nhiều rồi, nhưng nghe đâu Mazzini chỉ ham nghề nhảy, chứ cũng không ham lời mấy.

Trong bọn thiếu niên thần-đồng như Mazzini, có Jascha Cooyan, nổi tiếng trong nghề đóng trò chớp bóng, hiện nay đã có tới hàng bao nhiêu triệu. Về thế kỷ trước đây, nước Anh cũng có một vai bép tuồng tên là Betty trước khi tới 16 tuổi, đã kiếm được một triệu kim tệ. Nước Bứa cũng có một tay âm nhạc tên là Joseph Hoffmann mới có 9 tuổi đã kiếm được 75 000 francs kim tệ.

Nước Ý có một tay điêu-khắc tên là Victor Bigetti khi lên 10 tuổi đã kiếm được 100.000 francs.

Loài nhạn trong mùa đông

Ai cũng biết mỗi năm cứ đến mùa đông, thì giống nhạn bỏ các xứ rét mà bay đến các xứ ấm. Vậy đến mùa ấy những con bị đau yếu không bay đi được, thì trở ra làm sao? Cứ như lời các nhà tự vật học, thì các con ấy phải nấp trong hang hốc mà ngủ thiệt đi như chết vậy.

Trong năm 1888, hội Vạn vật học có tiếp được một bài tường thuật chuyện một con nhạn bị thương rơi xuống đất, được một đứa trẻ nhặt lấy rồi rày sau, gói vào một mảnh bông rồi bỏ quần trong một cái ổ kéo, đến khi hết mùa đông, mở ổ kéo thấy con nhạn ấy vẫn sống, nhưng nó ngủ thiệp đi. Đến sau nó tỉnh dậy, thì lại bay đi. Đó là những con nhạn mà khi tới mùa xuân người ta rét, thường trông thấy hai ba tuần lễ trước khi những con nhạn đi xa trở về.

Một cái kiện của người câm điếc

Tòa án Bordeaux mới đây có xét một cái án về việc hộ, bên nguyên và bên bị đều là người câm điếc cả, mà người ta lại kiện người kia là nói xấu mình tại một nhà tửu quán là nơi tụ tập của nhiều người câm điếc.

Bên bị thì viện lẽ rằng cứ theo như khoản 13 trong bản luật ngày 29 Juillet 1881, thì nói xấu tất phải có người nói ra, và có người nghe tiếng thì mới đủ lẽ mà kết án vào việc nói xấu, vậy thế mà hai bên cùng câm điếc cả thì còn nói, và nghe thế nào được. Bên nguyên thì cãi rằng nói xấu bất tất khi nói ra lời, chỉ ra hiệu, và kêu ra tiếng cũng đủ gọi là nói xấu.

Sau tòa án y cái lý thuyết của bên nguyên.

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI — Tôi có người bà con ở huyện hạt gần Hải-phòng, năm 1916 có vay của một hiệu khách 500$ văn tự viết vay hẹn một năm giả cả gốc lẫn, và xin thì cứ 10 miếng ruộng tư-điền, nếu quá hạn không giả được thì xin ruộng ấy y như đoạn mại, khi đến hạn bị ốm, không le được tiền giả, đến nói khất 10 ngày, hiệu ấy không ưng, thiên tiện đem số ruộng ấy bán cho người khác, sau mấy hôm khỏi ốm có đem đủ số tiền lại chuộc, thì hiệu khách đã trót bán ruộng rồi, hiệu khách cứ khất lần chuộc giả, mà từ đấy đến nay cũng không chịu chuộc gì, hiện khách ấy cũng nay ở tổng ấy buôn bán, năm ta người bà con tôi đã có đơn trình quan huyện sở tại và ở tòa án độ nhị cấp, nhưng cũng chưa thấy minh sức ra làm sao, hay là việc kiện nhau với người Tàu, thì phải kêu tại tòa án Haiphong, nếu có phải kêu ở Haiphong, thì kêu tại buồng nào, mà kêu thì có thể chuộc lại số ruộng ấy được không?

LỜI ĐÁP. — Ruộng ấy có phải là bỷ vật của người Khách ấy đâu mà bán được, vậy cái văn tự người Khách bán cho người khác là vô hiệu. Đã trong văn tự nói là quá hạn tới như đoạn mại, người Khách ấy cũng không chịu chuộc lại hiện tại lời án đem phát mại đi. Nhưng nay người bà con ông đã đem tiền chuộc thì phải cho chuộc.

Việc này phải thưa tại tòa Tây án Haiphong, vì tòa Nam-án không có quyền thẩm phán. Bơn kiện phải sổi đến quan chánh tòa án sơ-thẩm Haiphong. Pa. h-L.

VIỆC HANOI

Thời tiết

7 giờ	18 độ
18 giờ	19 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ	12 $ 20
nhì, —	11 70
ba, —	10 70
Thóc hạng nhất, —	7 70
Ngô nếp —	8 20

Giá bạc. — Kể từ ngày 8 Décembre 1926, giá bạc ở khu Nhà-nước định là 1 $ 12 20

Thị giá quốc trái

Ngày 7 Décembre 1926

3 °/.	hoàn dân	63 f. 50
3 1/2 °/.	hoàn dân	80 f. 25
4 °/.	vĩnh viễn 1917	45 f. 10-45
4 °/.	» 1918	55 f. 00
6 °/.	» 1920	64 f. 40
5 °/.	hoàn dân 1920	70 f. 70
4 °/.	1925	77 f. 90
3 °/.	vĩnh-viễn	43 f. 35
5 °/.	1915-1916	63 f. 70

Tin thêu. — Tàu *Claude Chappe* mang thư sang Pháp đến ngày thứ năm 9 décembre hồi 6 giờ sáng ở Haiphong sẽ chạy đi Saigon đường Tourane và Qui-nhơn. Đến Saigon sẽ đáp sang tàu *Paul Lecat* chứng ngày 13 décembre thì khởi hành.

Các thư từ ở Hanoi sẽ đem xuống Haiphong chuyến xe-lửa 20 giờ 7 phút tối thứ tư 8 décembre.

Quan Toàn quyền Varenne tới Pháp — Các báo ở bên Pháp sang hỷ tau văn rồi đã thấy đồng tin quan Toàn-quyền Varenne ở bên Pháp.

Theo như phóng-sự của báo *Courrier d'Haiphong* thì lúc tàu ngài đi

sắp và tới nơi, dư-luận đã mong đợi để hỏi cho biết điều-xảo những tin ở Đông-dương gửi về thực hư thế nào, vì những tin ấy mỗi người nói một khác, dư-luận mong đợi đến nỗi các báo quán lớn ở Paris đều phải phóng-sự đi Marseille xuống tận dưới tàu để tiếp-kiến ông Varenne.

Ngài có nói với phóng-sự viên của báo *Courrier d'Haiphong* đại khái như sau này :

Cứ như sự điều-tra của tôi đã gần được một năm nay, thì tôi quả tin rằng nước Pháp ngày nay với cái dân-tộc Đông-dương có thể đã-huề với nhau một cách vinh-viễn được. Các dân ấy chỉ nguyện-vọng là được giữ một phần địa đăng trong việc quản-trị xứ họ mà thôi, nếu ta mà từ chối thì không khỏi trái với cái nghĩa-vụ của ta, trái với lời đoan nước của ta và không biết cái lợi quyền của ta nữa. Cái chính sách khôn-khéo và vẻ-vang ấy, tôi đã số sức giải thích và nói theo, không những là thế mới xứng đáng với nước Pháp là nước cộng hòa mà lại vì có thể mới mở-mang công-nước của nước Pháp tại Đông-dương được.

Nay tôi về đây để xúng với chính-phủ khảo cứu mấy vấn-đề quan-trọng nhất là chính đến lại việc binh bị của Đông-dương, sau là việc học là một việc rất khẩn cấp.

Nhà phóng sự có hỏi quan Toàn-quyền có trở lại Đông-dương nữa không thì ngài trả lời quyết là có mà nói rằng : Công việc tôi mới bắt đầu làm, tôi phải làm cho trọn. Ai nấy đều một lòng với tôi cả, từ những đảng thiếu-niên tân-tiến cho đến các bậc lão-thần ở Huế, ai nấy đều bảo tôi công nhiên hòa rằng sẽ trở lại. Lời đoan ấy tôi không dám trái.

Báo *Quotidien* ở Pháp thì đăng rằng: « Cái có ý trọng thứ nhất của ông Alexandre Varenne là đã khiến cho nước Pháp ta lấy lại được cái tiếng-điệu của một nước đi khai hóa. Cái nghĩa-vụ của ông rất là phiền phức và nặng nề, không thể nào trong một vài tháng mà đã làm trọn vẹn được. Cái á-động không thể trong một cái thời gian ngắn ngủi như thế mà hoàn cải được và cái tâm tình những người Pháp ở thuộc địa cũng không thay đổi một cách dễ dàng như thế được.

Song le ông đã thắng thắn cho một dân tộc ba mươi triệu người được yên tâm vững dạ, mở lòng ái vọng cho người ta là những người vì bằng ta không đã trót hiểu lầm ho, không đã xử tệ ác với họ, thì họ đã đem lòng yên mến ta tự một nửa thế kỷ nay rồi, mà không cần nỗi họ phải ngậm đắng nuốt cay rất là nguy hiểm ; nhưng việc thì ông đã làm cho nước được một việc vẻ-vang lắm.

Trong bảo này ta đã hoàn nghênh cái tin ông Varenne được bổ làm Toàn-quyền như thế là cái tin đoan hứa về sự hòa-hiệu hết sức phương-pháp thực dân của ta. Lời hứa ấy nay đã thực hành và cõi Đông-dương ngày nay đã được hô hấp một cách tự do.

Cái công cuộc ngày mai là phải triệt để cho hết sơ mạn nào là những điều những lạm hãy còn lại, nếu không có chính phủ giáp đỡ vào thì sức một người không sao làm xuể được. »

Muốn bán một cái xe ô-tô còn tốt lắm, 15 mã-lực, 7 chỗ ngồi, thiệt có một dịp hiếm có. Hỏi tại số 49 bis, phố Paul Bert. Hanoi.
5.947

RẠP CHỚP-BÓNG PATHÉ

Từ ngày thứ hai 6 đến ngày thứ năm 9 décembre 1926

Nếu ta muốn giải-trí, và được hưởng một buổi vui thì là nên đến xem
Harry Piel và Denise Lejeay trong tấn
ZIGANO
do Y. Barbaza giới-thiệu
Phim ảnh này chiếu ở Hanoi, Haiphong và Nam-kỳ được thiên-hạ hoan-nghênh
chia làm 8 phần
Chuyện trong tấn này về năm 1806, trong buổi vua Napoléon đương hiển hách. Bấy giờ vua phải dùng đến tài-lược của tất cả các chủ hầu để chống cự lại co-man là kẻ cừu-địch. Vai chính tấn này là ZIGANO khi là tướng cướp, khi là chánh cảnh-sát, xông pha nam bắc thắng được được biết bao sự khó-khăn.
Rất hay. Rất hay

Quan Bốc-tơ Bi-cơ-man
Y-khoa tiến-sĩ
Chữa các chứng bệnh đàn ông, đàn bà, con gái, các chứng khí hư, các bệnh nội thương và ngũ nước, các bệnh lậu, giang-mai lở, đau mắt, các chứng sài trẻ-con.
Phòng khám bệnh chính tại phố hàng Gà số nhà 33, Hanoi, dây nói 314.
Quan Bốc-tơ có cả nhà cho người đế, ngước lên đến năm, ai cần lại hỏi.

Đi cứu quan lãnh-sự Robert về Pháp — Linh-cứu quan Lãnh-sự Robert bị giặc Tàu sát hại ở Long-châu để trước quân tại ngũ ta đến Tây thì sáng hôm qua đã đưa xuống Haiphong để đem về Pháp. Quan Toàn quyền và quan Thống sứ có ký các quan chức đến chứng kiến.

Tại phủ Thống-sứ. — Hôm kia 6 décembre 1926 quan Thống sứ đã ký nghị định tạm bổ M. Forsans, quan cai trị hạng ba, vừa hết hạn nghỉ, thuộc quyền quan Đốc-lý phủ Thống-sứ, để đợi bổ đi công-sức các tỉnh.

Quân công hội tỉnh. — Cứ lời theo chỉ dụ quan Giám quốc ngày 28 octobre 1926 các binh sĩ có tên sau này đều được thưởng Quân-công hội tỉnh (médaille militaire)

M.M. Lương-Lộc mle 578 đội khố đỏ vệ thứ hai ; Nguyễn-trọng Rung mle 1 T/6846 đội khố đỏ vệ thứ hai, Nà-Ngọc mle 3 T/3321 đội khố đỏ vệ thứ tư.

Mua mạ cho các dân lụt. — Như lời bản báo đã nói từ trước, quan Thống-sứ Bắc-kỳ vừa ký nghị-định trích ở ngân thứ nhất, chương thứ 29, số chi tiêu Bắc-kỳ về năm 1926, lấy một số tiền là 270.400 đồng bạc, phân phát cho các quan Công sứ các tỉnh sau này, để mua mạ phát cho các dân lụt cấy vụ chiêm tới nơi.

Tỉnh Hưng-yên được 180 000 đồng ;
» Thái-bình » 45.000 » ;
» Bắc-ninh » 43 000 » ;
» Hải-dương » 2.400 » ;

Ngạch quan lại. — M. Trịnh-sĩ Trinh, tri-huyện Hoàng ba, huyện Yên-mỹ, hết hạn nghỉ phép, nay bổ vào tòa nhì phủ Thống-sứ.

M. Đàm-duy-Huyền, tri huyện hạng nhất, nay bổ quyền huyện Yên-mỹ.

Ngạch tòa sứ. — M. Vũ-ngọc-Trân, thông ngôn tập sự, hết hạn nghỉ, nay bổ vào tòng sự tại phủ Thống-sứ.

Ngạch y chính. — M. Nguyễn-tiến-Nguyên, được sai thí-sai hạng ba tại Bắc-kỳ, nay theo như đơn xin được đổi sang Cao-miên.

Ngạch học chính. — M. Ngô-văn-Thuật giáo-sực hạng tám ở Lai-châu, được nghỉ dưỡng bệnh 3 tháng.

Ngạch cô đỡ. — Cô Nguyễn-thị-Kiên, tên Jeanne, cô đỡ ở nhà hộ-sản Phương-trung (Hadông), được nghỉ 15 ngày.

Đàm thuyên ở Hồ-tây. — Trong sẽ bảo ngày hôm qua bản báo đã đăng việc đấm thuyên ở Hồ tây, nay lại được tin rõ rằng người bị nạn là M. Vigneau. Vì ở gần trường Bảo-hộ, có người cho mượn quần áo về nhà được không việc gì cả.

Bệnh dịch tả. — Ở ngoài bãi lại mới có một người bị bệnh tả tử, tên là Hoàng thị-Tí 20 tuổi chết vào hồi 5 giờ 45 ở trên một chiếc hè.

CHỚ NÊN LÀM

Vị Quintonine với các vị khác, vì trong vị quintonine ấy có rất nhiều chất bổ, đã chọn đi chọn lại rất tinh-tường, thiệt là một thứ thuốc bổ rất thần-hiệu. Vị quintonine chế ra vừa vặn mỗi liều dùng được một lít rượu vang bổ mà giá có 0$.60. Bán tại hiệu Bảo-chế L. Blanc, phố Paul-Bert, Hanoi.

Cần dùng một người cai thật giỏi. Hỏi tại M. Anziani, sở vận tải, ở 24 phố hàng Giò (Boulevard Gia-Long). Hanoi.

CHỈ CÓ MỘT THỨ THÔI
Thuốc đau mắt vàng rất công-hiệu mà quý-khách đã hoan nghênh bấy nay thì ở trên tụ thuốc phải có hiệu nhãn « *COLLYRE JAUNE selon la formule du Dr Cazenz* ».
Thuốc cũng vàng, giấy giản lọ cũng vàng mà giấy bọc cũng vàng, các quý khách nên đòi bằng được như thế thì mới khỏi nhầm.
DONG

PHÒNG-THĂM-BỆNH
CỦA QUAN
Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET
Thương thơ đã nguyên đồng Bác-sĩ hội-viên Nguyên chuyên về ngoại-khoa tại bệnh-viện Tunis, Fez, Rabat, Casablanca Port-Said (Ai-cập, Huế.
Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai
Giờ khám bệnh : Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ
— chiều 14 — đến 17 —
KHÁM BỆNH : Giá 3 đồng một lần
XIN GIẤY LÀM CHỨNG : Giá 1$50
Phòng thăm bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, 32,
— GIÁY nói số 236 —
MỜI.

Nguyễn Công-chính. — Các người có tên sau này, đều được bổ làm *chef d'équipe* tập sự, kể từ ngày 1er novembre 1926 trở đi và bổ vào sở Lục-lộ Trung-kỳ :

MM. Ng.-văn-Dương, Trần-v-Phẩm, Võ Giang, hạng tương-đương Ng-khoa-Lang, Lê-Chuyết, Bùi-Tr ong, Ng-Đợi, Trần-văn-Tư, Mai-Tâm, Tạ-thúc-Kính, Ng-văn-Cảnh, Ng-văn-Bổ, Trần-Lợi, Ng-ngọc-Sinh, Đinh-Họ, Phan-Châu Cao xuân-Chu, Cao-huy-Địch, Lê-xuân-Huỳnh, Đoàn-Thuật, Ng-Khôi, Phạm-Vinh, Hồ-Thuân, Lê-Vương, Ng-trinh-Hy, Lê-đình Ky, Ng-đình-Quế, Võ-Quang, Trần-ngọc-Mai, Bùi Biệp, Đào-xuân-Du, Ng phạm-Hạnt. Bế-đình-Vi, Ng-Ly, Võ-văn-Trình, Nguyễn-Thu, Trương-Biên, Đinh-văn-Nghiêm, Hồ-Thoan, Trần-viết-Long, Phạm-Ngan, Ng-hữu-Giang, Ng-đan-Bình, Ng-Phong, Hoàng-văn Hạnh, Bùi-xuân-Du.

Vì không có thí sinh ứng tuyển vào ngạch, nên các học-sinh trường Công-chính thi đỗ tốt-nghiệp có tên sau này được bổ tá-sự chuyển-môn tập sự ngạch Công-chính.

MM. Trần-văn-Mão bổ tại Nam kỳ ; Phạm-Hạt-Bính, Đào-văn-Tính bổ tại sở Công-chính giám-đốc ; Phạm-đức-Huy bổ tại Trung-kỳ ; Lê-đình-Hiến, Nguyễn-văn-Quới bổ tại sở Công-chính giám-đốc ; Nguyễn-đình-Tiến, Bùi-huy-Khuê sở điền khám hỏa xa phía Bắc Trung-kỳ ; Trần-văn-Lan bổ tại Nam-kỳ ; Nguyễn-Anh, Ngô quí-Toàn bổ tại Trung-kỳ ; Trần-quan-Viên, Trương-văn-Bình bổ tại sở điền khám ở xưởng Nam Trung-kỳ ; Hàng văn-Lương, Nguyễn-văn-Hiệp, Nguyễn văn-Tư bổ tại Cao-miên ; Nguyễn-ngọc-Mậu bổ tại Trung kỳ ; Châu-văn-Huynh bổ tại Cao-miên ; Nguyễn văn-Trân thi Nghiệm Lê-tư Long, Đỗ-văn-Tuyên, Ngô-đình Can, Ngu ễn-trọng-Ng bổ tại Trung-kỳ ; Nguyễn-đăng Khoa bổ tại Ai-lao ; Nguyễn-văn-Ly, Bùi-xuân-Cơ, Đinh-n o Hùng, Phạm văn-Hanh bổ tại Trung-kỳ ; Đỗ-văn-Thao bổ tại Ai-lao ; Đặng-văn-Hay bổ tại Cao-miên.

Các viên Lục-lộ các sự Đông-pháp và tá sự chuyển môn ngạch công-chính có tên sau này bổ đi các hạt sau này :

Bổ tại Nam-kỳ

MM. Ly-văn-Sâm, Lục-lộ cán sự Đông-pháp tập sự ; Lê-văn Foo lục-lộ cán sự Đông-pháp tập sự

Bổ tại Bắc kỳ

MM. Trần-văn-Hiến, tá sự hạng nhất ; Ng-đã Gián, Đoàn Can, Vũ-đình Quỳnh, Đỗ-Huân, tá sự hạng ba.

Bổ tại Nam-kỳ

MM. Lê-văn-Muôn, tá sự hạng nhất ; Lê-văn-Can, tá sự hạng nhì ; Ng.-văn-Hoa tá sự hạng ba.

Bổ tại sở Hỏa xa

MM. Trần-thanh-Cang, tá sự hạng ba ; Ng văn-Cường, tá sự hạng nhì

Không phải Chết-đuối. — Số báo *Trung-Bắc* ra ngày 2 décembre hôm bảo có đăng hết cả còn tế đi chết đuối của M.T nói rằng ở Thái-hà có một người chết vì bệnh dịch mà lại mang chạy tế lễ linh đình. Nay bản quán lại tiếp được một bức của M. Nguyễn-văn-Tịch cải lại việc ấy nói rằng người chết là một ông cụ ngoài 60 tuổi chết vì bệnh già chứ không phải vì bệnh tả.

Vậy bản báo cũng xin lỗng sai chính lại, chưa hiết bản nào là phải, trừ ra có thầy thuốc chứng thực thì mới rõ.

Dọa đánh chết người. — Lê-sỹ-Hùng, cả đơn than rằng một người tên là Phẩm dọa đánh chết mình. Vậy còn đương cho xét.

CÁC NHÀ DÙNG ĐỒ ẢNH NÊN BIẾT

Vì hiệu bào chế Montès, 54 phố Paul Bert, Hanoi mua nhiều, và mua được rẻ, nên hiệu ấy lại có thể bán được các chất Hyposulfite de Soude, Bisulfite de Soude, Sulfite de Soude, Hydroquinone, và tất cả các thứ dùng vào nghề ảnh, thực giá rất rẻ.
Xin viện theo mà hỏi giá.

Hội-chợ Hanoi

Mọi việc ở Hội-chợ năm nay sẽ bắt đầu từ ngày 28 Novembre, đến ngày 13 Décembre thì thôi.

Ai tin. — Bản-quán được tin buồn rằng bà cụ Nguyễn-huy-Quang là nhạc-mẫu M. Trần-ngọc-Quang, viên m.i tg-thư ngày 8 dé cembre 1926, tại qui-xứ phố Hội-vũ, số nhà 8. Đến ngày 9 décembre 1926, hồi 10 giờ rưỡi sáng sẽ làm lễ cất đám.

Trông dịp buồn rầu này bản-quán có lời kính viếng cụ, chia buồn với M. Quang và qui quyến.

LỜI CÁO PHÓ

Chúng tôi lấy làm buồn-rầu đau-đớn mà các-phó để các ngài biết cho rằng, nội nhân, thân-mẫu, nhạc mẫu, nội ngoại tổ-mẫu của chúng tôi là :

Madame NGUYỄN-HUY-QUANG
NÉE ANNA NGUYỄN-THỊ-TỐN
hưởng thọ 67 tuổi

đã tạ thế ngày 8 décembre 1926, tại tệ xá, ngõ Hội-vũ, số nhà 8, Hanoi.

Chúng tôi định đến ngày 9 décembre 1926, hồi 10 giờ rưỡi sáng sẽ rước linh-cữu vào nhà thờ chính Hanoi làm phép xác, rồi rước xuống làm lễ an táng tại nghĩa-địa dường le-na hàng Cỏ.

Quan-phủ : Ngu ễn-huy-Quang
Anh : Nguyễn-huy-Mẫn và vợ con
Anh : Nguyễn-thị-Hòe
Tế-sứ : Trần-ngọc-Quang và vợ con
Nội tôn : Nguyễn-huy-Tiến và vợ con Nguyễn-huy-Oai và vợ con Nguyễn-huy-Năm và vợ con
Biệt : Hoàng-đình-Thao và vợ con
Tế-tôn : Hoàng đình Kiêm và vợ con và gia quyến đồng kính-cáo

Cuộc hát cải-lương của hội Trí-hóa tổ chức. Nam thày tại thật là một ngày lớn ở xứ ta, cái hội thày tại là nhà trời của mất, ruộng ngập xóm tan, đồng bào ta ai cũng đã rõ, trông thấy khó ở làm ngơ. Từ trước đến nay đã biết bao nhiêu nhà từ thiện vì thương đến lợi lợi cho làm nỗi thảm thê, hàng sẻ sẵng vì việc nghĩa : kẻ nhiều người ít, giúm của giúp công, chỗ nọ đến bịch, nơi kia quyên tiền để cứu vớt đồng bào trong cơn tại ách. Tuy nhiên, cũng chưa đủ để lấp rạo dân ra ngoài bể khổ.

Chúng tôi nghĩ vậy nên vì nghĩ Tổ đồng bào lại tổ chức cuộc hát này, thu được bao nhiêu trừ phí lỗn, sẽ đem một nửa ra mua sắm giúp dân bị lợi, còn một nửa sẽ sung vào quỹ của hội để sắm đồ dùng cho hai ban ca nhạc, vì bên hội từ năm 1905 thành lập tổ chức các việc hát thu được bao nhiêu toàn đem giúp vào việc công ích cả như nhà bà phước Antoine, Quảng-thiện vân vân... mà những tiền quân bổ thường ngoài của hội việc không thể tổ chức được những cuộc hát luôn.

Sang năm hay vì có mấy ông hội viên bản-hội sắn lòng sốt, lăng làm có giúp hội tiến nên lại tổ chức lại cuộc hát mới rồi giúp dân bị lợi, và đồng tiền franca

Mục đích bản hội ra đời chỉ có giúp các việc công ích mà thôi, rên hãy lần nay trong hội không có đồ mà sắm sửa được cái gì, mà những đồ dùng cũng cần trong hội phải có. chẳng nào ngài cũng lượng xét cho chứ không có cái gì là tư lợi cả.

Tiền hát cải lương của bản-hội giúp cho nhà con nhỏ công phu, chưa dám trông diễn.

Nguyện kể chuyện một nhà có hai anh em : một người vì nước tận tâm báo đáp, một người vì nhà mà quên tết dứt chung tình.

Khi phải hồi biến cảnh phong trần, áp lỗ hai vị thiên kim khuê các, duyên trời xui khiến, lương lỏa ba sinh, thường hai cặp giai nhân tài tử được êm đẹp lên đài ngay trong khi hạnh ngộ. Ngờ đâu vì hai anh em mỗi người một ý hướng mà sinh ra trắc trở gian nan. Giá sử gái kia không hèn trinh tiết, trai nọ chẳng vẹn hiếu trung thời sau có lỗ cũng uyên ương lỗ tế, loan phượng cách chia.

Cách kể cửa võ bắt đã đặc biệt ly kỳ, lại được những hội viên võ ban cải-lương của bản hội luyện tập rất công phu,

Vậy chắc buổi hát đặc biệt hôm nay không để phụ lòng các quí khách chiếu cố đến, trước là mua vui, sau là làm phúc. Hội Trí-hóa kính cáo

Bội tín. — Tạo giấy ký quyền của quan dự-thẩm Hanoi, sở một-thám để cho xét về việc một người đàn bị thua là bội tín.

Mất trộm. — Mme Phu-thị-Sang ở tỉnh Bắc-ninh đi qua Hanoi, bị kẻ trộm lấy mất cái tiết đựng một cái khăn mặt sung giấy mà khác nữa.

Chết đường. — Vào hồi một giờ đêm hôm qua, Nguyễn-văn-Ao, làm lái đò có đưa lại sở cầm một người đàn bà tên là Nguyễn-thị Ngoan 29 tuổi đến để ở nhà hộ sản hàng Bông, trong khi đương đi đường vào nhà thương Phủ doãn thì chết. Khi khám song, thì tử thi đã đưa đem vào nhà xác.

Tin sau cùng

Chiến-sự ở Trung-hoa

Tại Đông-quan trong giải Sơn-tây có đánh nhau một trận lớn.

Quân của Ngô-bội-Phu lại về Hà-nam.

Quân Phụng-thiên, đáng ở Bắc-kinh, kip đem đến Bảo-định-phủ, phía Bắc Hoàng-hà.

Sổ chi thu tại nghị-viện Pháp

Thứ-dân nghị-viện đã bắt đầu bàn về sổ chi xuất.

M. Malvy trảng-trải xuất bản tài-chính.

Bệnh tình quốc-vương nước Lỗ

Một nhà giải-phẫu đã mổ cho quốc-vương. Việc mổ được mọi sự như ý Bệnh tình quốc-vương đã khá.

A. R. I P.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Quan Đốc-lý Krantheimer và Pháp. — Sang mai, thứ năm, quan Đốc-lý Krantheimer sẽ đáp tàu *Cla de Chappe* để về nghỉ bản qui-quán.

Quan Đốc-lý Eckert tới nơi. — Quan Đốc-lý Eckert sẽ tới nơi hôm kia nhưng ngại chờ ngày mai, thứ năm 9 décembre, quan Đốc-lý sẽ đáp tàu về Pháp đã, mới bắt đầu sang chức.

Bữa sử hội-viên thành-phố. — Bản người Pháp thì ngày thứ hai vừa rồi đã thấy được bai người công-nhiệm ra ứng cử, mỗi người đứng một xã, có giấy yết cử đăng khắp mọi nơi. Còn bên người Nam ta chưa thấy ai cả, thì mỉ sự cử-động hăng mềm và ở nhà a-dầu thì xem ra nào nhiệt lắm.

Khóa máy nước. — Bến 10 giờ sáng thứ năm 9 décembre này các máy nước trong thành-phố sẽ đóng cả để nhà máy nước chữa một chỗ vỡ, rồi lại mở cho chảy lúc sáu giờ sang ngày thứ sáu 10 décembre 1926.

Việc bắt chó. — Một con chó sán tai lông vàng và trắng chạy ngoài đường tại linh cảnh-sát đã bắt vào nhà nhốt sáu vật.

Đánh rơi. — Trần-đăng-Đại làm nghề nấu bếp, đánh rơi mất ví đựng 18$5? và thẻ căn cước đã làm đơn trình sở cảm.

Đồng-hồ của ai? — Nguyễn-k.-ắc-Tỷ, 46 tuổi làm nghề thợ mộc ở hộ ngũ, nhặt được một chiếc đồng hồ đeo tay hình như mạ vàng rơi ở đường Lạch-tray thì đã đem nộp sở cảm.

Gửi ra ngoại châu. — Ngày hôm qua, linh cảnh sát bắt được hai tên ăn mày đi rong ăn trong thành-phố thì đã điệu cả về sở cẩm để giải ra ngoại-thần.

An trộm cuối. — Phùng-văn-Thinh 39 tuổi, phải bắt giải vào tòa án để xét hỏi về tội ăn trộm cái ở sở Xi-măng.

Vay công nợ. — Nguyễn-Trâm làm công nhà Thuận-Kiuết có vay tiền công trước rồi nghỉ việc không lại làm nữa, nên chủ nhà lấy đồ làm đơn kiện tại sở Cẩm.

Đánh người và lấy đồ. — Trần-văn-Xuân và Tạ-văn-Dinh đã phải triệu lên sở cẩm hỏi về việc hai người lấy đánh và lấy một cái mũ dạ của Ng-văn-Bỷ.

Được tha. — Nguyễn-thiện-Mân, 23 tuổi, Vũ-văn-Cần 22 tuổi, Chu-Ngọ 24 tuổi và Lê-đức-Nghĩa cùng bị thưa đánh và lấy chiếc khăn của Thị-Hết và Du thì sau khi lấy xong khẩu cung, đã được tạm tha.

Thanh-lâu lận thuế. — Ở mục này đã nhiều lần bóc về việc những nhà thanh-lâu lận thuế ở xem vào các phố với những nhà buông thêm, thế nhất là phố Đường-cát, từ đầu này đến cuối đây kể có năm bảy nhà, thế mà không có lấy một cái mũ dạ của Ng-văn-Bỷ.

Được tha. — Nguyễn-thiện-Mân, 23 tuổi, Vũ-văn-Cần 22 tuổi, Chu-Ngọ 24 tuổi và Lê-đức-Nghĩa cùng bị thưa đánh và lấy chiếc khăn của Thị-Hết và Du thì sau khi lấy xong khẩu cung, đã được tạm tha.

Thanh-lâu lận thuế. — Ở mục này đã nhiều lần bóc về việc những nhà thanh-lâu lận thuế ở xem vào các phố với những nhà buông thêm, thế nhất là phố Đường-cát, từ đầu này đến cuối đây kể có năm bảy nhà, thế mà không có lấy một cái mũ dạ của Ng-văn-Bỷ.

Được tha. — Nguyễn-thiện-Mân, 23 tuổi, Vũ-văn-Cần 22 tuổi, Chu-Ngọ 24 tuổi và Lê-đức-Nghĩa cùng bị thưa đánh và lấy chiếc khăn của Thị-Hết và Du thì sau khi lấy xong khẩu cung, đã được tạm tha.

Thanh-lâu lận thuế. — Ở mục này đã nhiều lần bóc về việc những nhà thanh-lâu lận thuế ở xem vào các phố với những nhà buông thêm, thế nhất là phố Đường-cát, từ đầu này đến cuối đây kể có năm bảy nhà, thế mà không có lấy một cái mũ dạ của Ng-văn-Bỷ.

HÀ-BÔNG

Dịch tả. — Bệnh dịch tả hiện đã lan đến làng Thịnh-quang, huyện Hoàn-long. Người ta nói rằng đêm hôm 6 décembre vừa rồi đã có hai người chết vì bệnh ấy, hiện chưa dịch trong làng đã đi trình quan sở-tại. Mong rằng sở Y chính sẽ liệu phương-pháp bài trừ ngay đi cho.

T. Q lai cảo

GIA-LÂM

Một cái án-mạng. — Hồi 9 giờ sáng 6 décembre vừa rồi, người ta thấy một cái xác người đàn-ông chừng 25 tuổi, nằm ở bên cạnh chỗ sở đại-lý xã. Khám trong mình thấy có thương-tích ở mi mắt tay trái và ở chỗ thận nang.

Người ta nghi là người này có ẻ bị giết chăng vậy còn đương cho đò xét cho ra manh-mối.

THÁI NGUYÊN

Bản phải người Bản-quán tiếp được bài sau này, xin cứ nguyên văn đăng báo, còn sự thực hư thế nào thì sẽ đăng sau

Đêm hôm thứ bảy, một quan châu ở đây, đội đèn đi sau đám đi đến xã Lương-đàm, là chỗ có sản bưởi nhất ; nhân tiện nghỉ vào làng nghỉ và hát lý-dịch đi hướng-dẫn. Mới ra khỏi cổng làng ngài đã bắn mấy hàng một phát, bắn xong thấy chạy rầm rầm, ngài nói : « Chắc phải đạn rồi, đuổi theo, chúng mày ! » Lý tớ đuổi theo thì ra đến ra đến trâu. Nhưng mà còn may lại không trúng con nào. Không việc gì, lại đi được độ mươi lăm thước thì nữa, lại thấy mấy giương súng bắn đánh đùng một phát thì thấy đầy súng sục, lại xem thì hóa ra người con gái ở làng lý đi đại-tiện, khi đến đến gần, sự xấu hổ không dám ra mà ngồi liền ở đấy để đợi đến đi khỏi rồi mới về hay sao.

Nghe nói có 9 viên chỉ *chevrotine* đều phải cả. Nếu như thế thì bão gần lắm.

L lai cảo.

BUNG YEN

Ai bắt được. — Tên tôi là Nguyễn-xuân-Nghi làm quản-lý cho ông Chanjon là chủ rượu ở tỉnh Hưng-yên, hồi hôm 27 novembre 1926 tôi có về tỉnh Haiphong, đến hôm 28 novembre 19.6 tôi ra gare lấy vé đi Gia Định đã có đánh rơi một cái ví đi đường đựng :

2 cái giấy của ông Chanjon ấy quên cho tôi.

1 cái bình thành phố Haipheng năm 19.6 và các giấy biên lai cũng là các giấy khác nữa

Nếu ai bắt được xin làm ơn tiện ở Haiphong thì giao trả cho ông Nguyễn-xuân-Ty làm ở sở société Oxygène et d'Acétylène, giúp tôi ; còn ai có tiện ở Hưng-yên thì tới nhà tôi ở kho rượu thuộc làng Lực-điền, tổng Tử-dương, huyện Yên-mỹ. Hai nơi ấy, mà ai bắt được đem trả giúp cho thì xin hậu bội phi-tổn và lại hoa bồng và cảm ơn vô cùng.

Nguyễn-xuân-Nghi
Fondé de pouvoirs de M. Chanjon débitant général des alcools à Hưng yên
5.987

VIỆC TRUNG-KỲ

HUẾ

Đò chìm người chết. — Tại rời Đập-đá làng Tạo lội vì một cái đập ngang giữa sông cho nên mỗi khi lụt lội, thì nước sông đầy dẫy chảy cuộn cuộn như thác, ghe thuyền đến đó chống chèo không vững thì phải chìm ngay. Đêm ba mươi novembre vừa rồi nước mưa đầy lắt Đập-đá, vào khoảng 4 giờ sáng có một mụ đàn-bà ở đó cũng hai đứa con lớn 15 và 13 tuổi, thừng gặp Đập-đá lắt nước sông đầy dẫy gió thổi to bèn chèo thuyền sang cồn mà nấp, chẳng may chèo đến Đập-đá bị nước chảy mạnh quá làm cho ghe phải chìm, ba mẹ con là cứu được vai tiếng thì bị nước đập sông đến đâu chìm cả. Hai bên bờ người ta ra cứu chẳng biết trời nổi vào đâu. Tìm kiếm mãi có nửa ngày mới được một cái thây đứa trẻ con lên 12 tuổi, còn hai cái thây kia thì chưa tìm ra, có lẽ đến khi giáp cỡ thấy nổi mới với vớt được. Oan khổ thay vì vô ý một chút mà ba mạng con phải vong mạng.

Tại Đập-đá năm nào qua tiết thu đông nơi ấy cũng có người chết, nhất là người lội qua Đập mà xảy chưng, song sự ấy đi cũng thì lại sinh ra cái nạn khác. Ấy do hồi sơ ý không cẩn phòng thì chết là lẽ thường. Vậy ta mong người ta cứ tin rằng ấy do bởi ma quỉ, bật là một điều rất vô lý vậy.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Đoản-thiên tiểu-thuyết

Gương nữ-học

(Tiếp theo)

Ngồi yên một lát, quân-nhạc lại nổi 3 đạo nữa, bà đốc tuân lệ đứng dậy đọc bài diễn thuyết, nói về đại ý mở hội, và đưa những chương-trình trong nhà trường cho khách coi, tôi coi các khoản kê trong chương - trình học, cũng với các trường Tiểu - học khác, không khác chi mấy, tôi chỉ chú ý nhất là chỗ khoản thứ 14 nói về thể thức tốt-nghiệp lớp cao - đẳng cùng lớp sơ-đẳng; nói chừng mươi lăm phút, thì bắt đầu làm lễ phát bằng tốt-nghiệp cho học trò, bấy giờ mắt các người khách lại đó, ai ai cũng xúm vào cả một chỗ diễn - đàn, trong chỗ ngồi, những người ở đằng sau phải đứng lên ghế để xem cho dễ, ghế khách nhiều, mỗi ghế có đến 3, 4 người, làm cho ghế cót két thành tiếng, đến nỗi có cái phải xiêu đổ, thì họ lại reo ầm lên mà cười, cô giáo coi về việc củ - soát thấy lộn nhộn như vậy, hết sức bô kêt cấm đi, ngặt vì tiếng nhỏ thì dễ bị tiếng reo lấp đi, thành ra không ăn thua gì cả.

Một chốc, quân-nhạc lại nổi, thì hai ban học trò tốt nghiệp theo dịp quân-nhạc, sắp hàng bước ra, chia hàng đôi bên kéo-đàn, như hai hàng chim nhạn vậy, các người khách đến bấy giờ, không phải đợi hò hét nữa, mà tự nhiên im lặng phăng phắc cả.

Được bằng tốt nghiệp cao - đẳng tiểu-học ước chừng hơn mươi người, theo tầm người cao thấp sắp hàng, mặc một loạt áo ta màu hồ-thủy, quần cũng như vậy, lác xoay xỏa, nhấp nhoáng như chớp, làm cho quáng cả mắt người ta; lúc áo cũng giống nhau; giầy bít tất cũng giống nhau, cả đến cái nhỡn-kính gọng vàng đeo ở trên mũi, cũng đều một hiệu cả, thế là cái bảng sáng con mắt của bọn học trò tốt-nghiệp, trình độ cũng đều như nhau vậy; không biết trong trường dùng cái phép gì huấn luyện, mà có cái thành-hiệu lạ lùng đến như vậy. Tôi đang khi nghĩ vơ vẩn, chợt thấy tiếng vỗ tay ở trong trường, ầm ầm như sấm, thì bà-đốc đã gọi tên cấp bằng, bọn học trò cái mình xuống vái, đi riễu quanh trường một vòng, rồi mà hớn hở đem bằng trở vào.

Kể đến lượt cấp bằng tốt nghiệp sơ đẳng, thì thấy những đồ trang sức của học trò, như nhẫn vàng này; vòng vàng này; giầy vẹc-ny này; bít tất tơ này; mùi - xoa lụa này, quả nhiên nhất nhất đều như lời con Tuệ-nhi nói cả, không khác một thứ gì, tôi bấy giờ mới than thở mà cho con trẻ nó là thật; tôi cứ ngồi lẳng lặng để nghe thiên-hạ bàn luận xem sao, chỉ thấy bọn khách trong tiệc, mắt lèo ngũ sắc, đại - đô đều khen không dứt miệng, cũng có một vài người già cả, nhăn mặt thở dài bảo rằng: đề xướng ra việc nữ học, lại [illegible] cái thói xa-hoa; bây giờ các cô học trò được bằng, nào là phí tổn về sự may mặc; nào là phí tổn về sự thuê mướn quân - nhạc; nào là phí tổn về sự chè thuốc thết khách, nào là phí tổn về sự bài trí đám hội; nào là phí tổn về sự tiệc tạ thầy giáo, cha đều gánh chịu, mỗi người có lẽ mất tới thôm thêm trăm bạc, một mảnh giấy văn bằng tốt nghiệp giá-trị đắt đỏ như vậy, không là con nhà khá khá, khó bề chịu nổi, sự giáo-dục mong gì phổ cập được ru? người ngồi cạnh nghe vậy, có người cho là phải, có người cãi là không phải, các bậc phụ huynh nghe nói, thì đều tán tụng là phải, còn giám ba kẻ thiếu niên, thì đều cho là lão ấy nói truyện rác tai, dắt nhau tránh chỗ khác.

Hội tan trở về, tôi bảo mẹ nó rằng Tuệ-châu may mà bị đúp, không thì trăm bạc thiệt là quăng xuống sông mất tăm rồi, thanh bạch như nhà mình bỏ trăm bạc ra, há phải là truyện dễ; nhưng dùng về việc đáng tiêu, như thuộc về việc dạy dỗ con trẻ, thì dẫu tốn bao nhiêu cũng không dám tiếc, nhược bằng đem cái của cha ông ăn dụm để dành, để làm cái đồ thích mắt vui tai một lúc như thế sao nên? mẹ nó nghe vậy, chỉ thở dài trở ngắn mãi từ đó, Tuệ-châu đi học trường khác.

Ô qua thỏ lại, thấm thoắt vài năm, một hôm tôi đến nhà một người bà con gặp một bà vợ anh em bạn là bà Hứa-phu-nhân, bà ấy là vợ ông hiếu-liêm họ Hứa ở Ninh-châu ông hiếu-liêm qua đời đã gần mười năm, phu-nhân bấy giờ cũng đã tới ngoại 50 tuổi, tôi chúc mừng được mạnh khỏe, rồi lân la hỏi thăm đến truyện nhà.

Phu nhân nói: « có một người con tên là Quan-quang, đỗ tốt nghiệp ở trường đại-học Tảo-đạo-điền Nhật bản, năm ngoái giở về nước nhà đã lấy vợ. Tôi nhân mừng bà được con khá dâu hiền. Phu nhân sầm nét mặt có ý không vui và đáp rằng: trời ơi! nếu được dâu hiền, thì đã chẳng đến nỗi thế này! trong khi nói, xụt xịt mãi không thôi, tôi thấy vậy, trăn trọc không yên, nhân hỏi duyên cớ? Phu nhân rằng: khi ông cháu chưa mất, nhà tuy không giàu, nhưng cũng đủ bát ăn, chúng tôi cần kiệm làm ăn, cho nên khi dựng trong nhà cũng đã theo đòi được thói nhà nho, không đến nỗi sung cho lắm; việc lấy vợ cho cháu là bởi tự ông cháu định ước từ trước, chính là con gái một nhà tử tế trong họ ấy, và có giáo dục mới, vẫn chắc mẩm có người dâu giỏi, may cải lương được trong việc gia đình, ông cháu thất lộc, cháu lại học xa, trong khoảng mười năm, một thân gánh vác, bốc mãi bỏ lãi, vất vả trăm đường. Vẫn tưởng đến khi có dâu về tất là cất đỡ gánh nặng cho mình còn sống ngày nào nghỉ ngơi di dưỡng; nào ngờ! tính một đường, ra một nẻo. Từ khi hắn về làm dâu, nghênh ngang lên mặt người mới, động cất tiếng nói, đem những cái (bình đẳng, tự do, phun ra miệng, coi bực tôn trưởng, rẻ rúng như không, nhất thiết các cái may mặc đồ dùng cố sức làm trái hết cả gia phép cần kiệm, đồ ăn động kén, thì rằng rau chua rau đắng, không hợp với phép vệ sinh; áo mặc hơi quê, thì rằng áo vải quần nâu, coi khác chi phường quê kịch, đồ dùng chất phác, thì rằng chén đàn đĩa phổ không nên dùng ở cái đời văn minh, rồi mà, ba ngày một lần đi chơi vườn hoa, năm ngày một lần đặt tiệc mời khách, mặc lòng phung phá, không còn có sợ hãi gì ai, cháu vẫn nhún nhờ, không dám nói động chi đến hắn, thế mà hắn còn chưa lấy làm thỏa; có lúc lại đem người khác để dọa rằng: chị em bạn học người này lấy quan thiêm-sự bộ ngoại-giao ngày ngày xe cao xu nhà, ăn cơm tây, nào là đi hội nhảy đầm, sung sướng như là tiên vậy; người nọ lấy thầy thông-ngôn cửa hàng tây, cả ngày chẳng phải trông coi gì đến việc nhà, chỉ ngày ngày mời gọi chị em xum họp đánh bạc đánh bài, được thua kể có bạc vạn, chỉ mình xấu số, lấy phải ở tôi, một đời không thở được hơi, bỏ vào một chức thầy giáo học cỏn, lương tháng chưa đầy mọ trăm, dẫu cung vào một khoản son phấn như người ta, còn sợ chưa đủ, thế mà bà già lại còn hay bảo phung phá mà bảo phung phí, ta không thể sao chịu được những cái dọng khên gan của bà ấy. Cháu nó bị hắn dỉ và dỗ mãi như vậy luôn không dám ho he rằng, đành chỉ bó gối ngồi nghe mà thôi, từ đó nợ đồng đập cao, cảnh nhà một ngày một xuống, cứ đến cuối tháng nào nhà hát, hàng cơm, thợ vàng, hiệu vải, người đến đòi nợ, dằm dứt như mương tôi động nói ra, lấy thành cái cọ; khốn nạn! gia-đình nhà tôi, xưa nay cực tốt, chỉ vì cưới dâu, đang hay hóa dở, không ngờ 4 chữ « cải lương gia-đình » nó giải thích đến nỗi sai lầm như vậy? trong khi nói, lâm dâm chảy ra hai hàng nước mắt; Lại rằng: không lẽ ở nhà bà con, mà ngồi hu-hu khóc, nói ra đau ruột lắm cũng phải cố nuốt cay ngậm đắng mà gượng gạo cho qua, nhân lấy khăn mặt lau mắt, tôi muốn an-ủi, nhưng không biết lấy câu gì mà nói, sẽ hỏi rằng: thế thì mợ ấy trước học trường nào? mà lại được những thói kiêu-xỉ như vậy. Phu nhân nói tên trường, thì ra cô dâu ấy chính là học trò tốt-nghiệp ở trường con Tuệ nhi học trước. Than ôi! phép giáo-dục trường ấy, con Tuệ-châu nhà tôi nó đã lĩnh lược ít nhiều rồi ai ngờ cái thành hiệu học trò tốt-nghiệp, đến nỗi quái gở như thế, thế thì con Tuệ-châu cũng may mà không đỗ tốt-nghiệp, cho nên đỗ thì...... tôi bấy giờ nghĩ bụng thế, nhưng nói rõ với phu-nhân sợ không tiện, chỉ thở dài mà lo thay cho nhà bạn mà thôi.

Lúc về, nói truyện lại với mẹ nó, mẹ nó kinh hãi mà rằng: nguy tai!!! con Tuệ-châu nếu không sang học trường khác, chắc rồi cũng là dâu họ Hứa thứ-phi thôi. Khi đó, Tuệ nhi 13 tuổi, đã tốt-nghiệp cao-đẳng tiểu-học được nghỉ chủ-nhật, đương chơi với các em, nghe nói đến tên, chạy đến trước mặt mẹ hỏi rằng: mẹ, việc gì đề cập đến tên con? mẹ nó thuật lại cho nó nghe. Tuệ-châu tủm tỉm cười mà không nói. Tôi hỏi Tuệ-châu! ý mày bảo sao? Tuệ-châu thưa rằng: này, thầy ơi! từ khi con sang học trường này, mới hơi biết được hai chữ học-vấn, nghĩ lại lúc học trong trường ấy, trừ các cái nhẫn ngọc, vòng vàng, giầy da, tất tơ, chứa đầy trong ó, ngoài ra không còn có cái gì khác nữa. Tôi nghe nói, khen rằng: ừ, mày nói phải, có thể thật, có thể thật.

D. T. Q.

LẠI MỚI CÓ

Kính trình quí khách,

Bản-hiệu mới nhận được crème « Vernisian » để đánh giầy ta, giầy tây bằng da láng (verni), thứ thuốc này bôi vào láng càng đề ngấm lâu da càng bóng và mềm, láng không hay rạn.

NGUYỄN-TIẾN HÂM

Bottier - Chapelier

7, Rue des Caisses, Hanoi

HẠ GIÁ. — Giá giầy của bản-hiệu tính theo catalogue n° 6 hạ 5 %.

Một dịp *Rất lợi* cho các quí-khách mua hàng của hiệu *Mũ Nguyễn-ngọc-Linh* ở Hội chợ, gian số 1 giẫy F (gian đầu giẫy auto)

Mua hàng của hiệu ấy ở Hội-chợ sẽ có biếu :

1° Một cái vé vào xem Hội chợ.

2° Một quyển Lịch pochette 1927.

3° 1 cái bon để mãi năm 1927, quí khách có mua gì nữa xin đem bon ấy lại sẽ được trừ 5 %.

(Quí-khách ở xa gửi bon về cũng xin trừ)

Thế là lợi trước lợi sau ít ra cũng được ngót 1 $ 00 giở lên.

Có bán đủ các thứ mũ, đủ các hàng để làm mũ, các thứ băng để ăn mặc Tây, các faulards và écharpes en soie artificielle en crêpe de chine et en laine fantaisie và ô Tây cán rất đẹp hàng tốt giá bán nhất-định và phải chăng ai không tin sẽ có giấy cam-đoan.

NGUYỄN-NGỌC-LINH,

104 Rue du Chanvre — Hanoi,

Kính-cáo.

LAN-PHƯƠNG

79, Hàng Đào, Hanoi

Bản-hiệu chuyên làm khăn xếp đã lâu năm, làm được kiểu dáng đẹp để chắc chắn hơn mọi nơi. Nay có làm cả mũ nút chai (liège) đủ các lối. Hàng gửi lĩnh hóa giao ngân, nhưng phải gởi một phần tiền trước.

Khăn 7 nếp không kể chữ nhân

Nhiễu tây. . . . . 3$80 - 3$00 | Lượt, . . 2$50 - 2$00 - 1$20 - 0$80

Mũ nút chai : 3$00 - 2$50

CÁC NGÀI CÓ THỂ ĐƯỢC :

MỘT TRIỆU

HOẶC 500.000, HOẶC 200.000, HOẶC 100.000 QUAN

Muốn được một số tiền ấy, nên mua một cái vé

CRÉDIT NATIONAL 1920

[illegible]

Vé CRÉDIT NATIONAL mỗi năm tám kỳ dự cuộc rút số : [illegible] 1er Janvier, 1er Février, 1er Avril, 1er Mai, 1er Juillet, 1er Août, 1er Octobre, 1er Novembre.

Mỗi lần rút số có :

1 lô.	MỘT TRIỆU
1 lô.	500.000 quan
2 lô.	200.000 quan
3 lô.	100.000 quan
6 lô.	50.000 quan

Tiền rút số tám kỳ trong một năm cộng là 20 triệu quan

Như vậy rút số cũng dễ trúng lắm

Muốn dự các cuộc rút số ấy, nên gởi 20 quan cho ông chủ-nhiệm nhà :

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère, MARSEILLE (France) R. C. 6570

[illegible]

Xe LUCIFER tại trường thi

Cuộc thi chạy giờ

Nhất : BỒNG

Ba : TIẾN

Cuộc thi Đình-chiến

Nhất : BỒNG

Nhì : MÉGY

Đều đi xe LUCIFER cả

Xe ấy bán tại hiệu AVIAT

Số 124

BẮC-TỐNG

Dương-gia-tướng

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Dương-tôn-bảo nói :

— Chẳng hay nhà-ngươi có mưu-kế chi mà ra lọt qua được các dinh quân giặc?

Lưu thanh nói :

— Dám bẩm quan nguyên - soái! quan nguyên-soái không nghe chuyện các thực khách ở nhà *Mạnh-thường-quân* thửa xưa có kẻ biết làm gà gáy chó cắn đó ru! chúng tôi dùng phép tiềm hình, cô thể ra lọt được.

Dương-tôn bảo xiết bao mừng-rỡ, liền viết một đạo văn-thư xin quân cứu-viện giao cho *Lưu - thanh* Khi trời gần tối *Lưu thanh* ở trong hang núi một mình lẻn ra, trông thấy các trại quân giặc đóng, chi-chít liền nhau như mắc cửi.

Lưu-thanh biến hình thành một con chó xanh, chạy qua cái trại quân. Quân giặc cứ yên trí là chó nuôi ở trong các trại, mới không đề-phòng mà cũng chẳng nghi-ngờ chi cả. *Lưu-thanh* nhờ thế mà ra lọt được vòng quân.

Bấy giờ trời đã tối mịt, quân giặc đang họp nhau ăn cơm. *Lưu thanh* lẻn đến bên trại chứa lương-thảo thì thấy lương-thảo trong trại chất cao như gò đống vậy. *Lưu-thanh* sẽ lấy đá đánh lửa, rồi dùng các vật dẫn-hỏa như lưu hoàng diêm - tiêu ném vào trong đám cỏ khô.

Đêm hôm ấy, trời đang gió - dữ, chỉ trong chốc mắt, thành ra lửa cháy ngất trời. Quân giặc thấy vậy, vội-vàng xúm lại cứu hỏa, và một mặt phi báo cho quan nguyên-soái là *Ân kỳ* biết. Trong khi bối-rối, *Lưu-thanh* thừa cơ lẻn vào lấy trộm được một chiếc ngựa, rồi thẳng đường trở về *Biện kinh*

Ân-kỳ thúc quân gia sức cứu hỏa, mới tắt được ngọn lửa. *Lương-thảo* trong trại, cháy mất quá nửa, bấy giờ mới biết là quân *Tống* có người lẻn ra, bối-rối không biết đường nào. *Ân kỳ* lại truyền lệnh cho các hàng tướng-tá phải lưu ý đề-phòng một cách rất nghiêm-mật.

Lại nói chuyện *Lưu thanh* đi trong mấy ngày, về đến *Biện - kinh*, trước hết phi báo tòa *Khu-mật-viện*. Ngày hôm sau, cẩn thận vào tâu với *Tống Chân-tôn* rằng :

— Muôn tâu bệ-hạ! quan nguyên-soái *Dương tôn-bảo* đem quân đi đánh giặc, bị vây hãm ở trong hang núi, nay có sai người về đây, để xin quân cứu-viện.

Tống Chân tôn nghe báo, giật mình kinh sợ mà phán rằng:

— Bên quân giặc ai làm chủ-tướng mà tài giỏi được như thế?

Nói xong, tức thì truyền gọi *Lưu thanh* vào trước ngự-tọa để hỏi chuyện *Lưu thanh* thuật hết đầu đuôi và tâu rằng :

— Hồi trước hai bên giao - chiến, cũng có trận được trận thua, mới đây vì chết luôn mấy viên đại-tướng, vậy nên quan nguyên-soái tức giận, đem quân ra đánh. Không ngờ quân giặc mai-phục ở hai bên sườn núi, dụ cho quân ta tiến vào trong hang để mà vây hãm Vả thành *Hùng-châu* hiện nay đang cơn nguy - cấp, mà quân *Tống* lương - thảo đều hết. dám xin bệ-hạ mau mau sai quân đi cứu-viện. may ra mới gỡ thoát được.

Tống Chân-tôn nghe lời tâu, bảo *Lưu thanh* rằng :

— Nhà-ngươi hãy lui ra, để ta còn thương - nghị cùng các quan triều-thần

Lưu - thanh sụp lạy lui ra, *Tống Chân tôn* phán hỏi các quan triều-thần rằng :

— Bây giờ ai có thể đem quân đi đánh quân giặc ?

Sài-ngọc tâu rằng :

— Các quan soái-thần ở ngoài biên-giới, chỉ đủ quân để giữ nơi bản-thổ mà thôi, không lấy đâu mà đi cứu-viện được. Vậy bệ-hạ nên treo bảng tại ngoài đô - môn, cầu trong bọn tướng-tá mới đầu hàng, xem có kẻ nào văn-võ toàn-tài thì cho làm chức tiên-phong, rồi cử đại-binh đi đánh quân giặc.

Tống Chân tôn chuẩn tấu, sai người viết bảng ra treo tại ngoài đô môn. Lại nói chuyện *Lưu - thanh* đi sang *Vô - ninh - phủ*, vào bái - yết *Dương* lệnh-bà, thuật hết đầu đuôi mọi nỗi về việc *Dương-tôn bảo* bị vây ở trong hang núi.

Dương lệnh-bà kính ngạc mà hỏi rằng :

— Nhà-ngươi đã tâu cùng thánh-thượng chưa ?

Lưu-thanh nói :

— Trước khi vào bái-yết *Dương* lệnh-bà, chúng tôi đã tâu bày cùng thánh-thượng rồi.

Dương lệnh-bà nói :

— Thánh - thượng định đến hôm nào thì cho người đem quân đi cứu-viện ?

Lưu thanh nói :

— *Sài* phò mã tâu với thánh-thượng rằng trong triều không có lương-tướng thì lấy ai đem quân đi cứu-viện cho được, vậy xin thánh - thượng giăng chỉ treo bảng cầu tài, để cho lĩnh ấn tiên-phong, đem quân đi đánh quân giặc.

Dương lệnh - bà giậm chân khóc mà bảo rằng :

— « *Cứu binh như cứu hỏa* », cháu ta bị vây hãm ở trong hang núi, mong mỏi quân cứu-viện, ngày dài đằng-đẵng như thể hàng năm, bây giờ còn đợi treo bảng cầu tài thì biết có ai ứng mộ hay không. Nếu chậm trễ trong một tháng nữa không có quân cứu viện thì *Dương tôn-bảo* thật nguy hiểm đến tính mệnh.

Nói xong, lại nức nở khóc hoài. Bấy giờ bọn *Mục-quế anh*, *Bát nương* và *Cửu-muội* nghe tiếng *Dương* lệnh-bà khóc, đều hốt hoảng chạy vào, để hỏi xem sự-tình đầu đuôi ra làm sao. *Dương* lệnh-bà gạt nước mắt, thuật chuyện *Dương-tôn bảo* toàn quân bị hãm cho mọi người nghe

Nàng *Mục-quế anh* nói :

— Việc này là một việc rất hệ-trọng của triều-đình, sao không sai người tâu với thánh-thượng, để xin quân đi cứu-viện.

Dương lệnh-bà nói :

— Thánh-thượng thấy trong triều không có lương-tướng, phải treo bảng cầu tài, nhưng ta sợ chậm trễ ngày lâu thì lỡ mất công-việc, cho nên nghĩ lấy làm phiền não vậy.

Nàng *Mục-quế-anh* nói :

— Lệnh-bà chớ phiền não, tiểu-thiếp này xin đem quân đi đánh quân giặc.

Dương lệnh-bà nói :

— Một mình nàng đi đánh làm sao cho được !

Bát nương và *Cửu muội* đều đứng dậy nói :

— Dám bẩm thân-mẫu! Chúng con xin theo đi để trợ chiến.

Dương lệnh-bà chưa kịp trả lời thì bỗng thấy mười hai người đàn-bà đứng ở dưới thềm, đều tiến lên mà bẩm rằng :

— Chẳng may ngày nay *Dương tôn-bảo* bị nạn, bọn chúng tôi cũng có học tập được đôi chút võ-nghệ, dám xin đem quân ra trận, trước là báo đáp triều-đình, sau là giải-cứu cho *Dương-tôn bảo*, để lệnh-bà tránh khỏi được những sự phiền não trong lòng vậy.

Mười hai người đàn-bà ấy, liệt kê ra sau này :

1. — *Chu phu-nhân*, con gái *Dương-nghiệp-bình*, người rất có trí thức.

2. — *Hoàng-quỳnh-nữ*, vợ *Dương-diên chiêu*, hay dùng song đao.

(Còn nữa)

Les misérables

(Suite)

Quelque temps après il arriva qu'une note de police fut transmise par la préfecture de Seine-et-Oise à la préfecture de police de Paris sur l'enlèvement d'un enfant, qui avait eu lieu, disait-on, avec des circontances particulières, dans la commune de Montfermeil. Une petite fille de sept à huit ans, disait la note, qui avait été confiée par sa mère à un aubergiste du pays, avait été volée par un inconnu; cette petite répondait au nom de Cosette et était l'enfant d'une fille nommée Fantine, morte à l'hôpital, on ne savait quand ni où. Cette note passa sous les yeux de Javet, et le rendit rêveur.

Le nom de Fantine lui était bien connu. Il se souvenait que Jean Valjean l'avait fait éclater de rire, lui Javert, en lui demandant un répit de trois jours pour aller chercher l'enfant de cette créature. Il se rappela que Jean Valjean avait été arrêté à Paris au moment où il montait dans la voiture de Montfermeil. Quelques indications avaient même fait songer à cette époque que c'était la seconde fois qu'il montait dans cette voiture, et qu'il avait déjà, la veille, fait une première excursion aux environs de ce village, car on ne l'avait point vu dans le village même Qu'allait-il faire dans ce pays de Montfermeil ? on ne l'avait pu deviner, Javert le comprenait maintenant. La fille de Fantine s'y trouvait. Jean Valjean l'allait chercher. Or, cette enfant venait d'être volée par un inconnu. Quel pouvait être cet inconnu ? Serait ce Jean Valjean ? mais Jean Valjean était mort. - Javert, sans rien dire à personne, prit le coucou du Piat-d'étain, cul-de-sac de la Planchette, et fit le voyage de Montfermeil.

Il s'attendait à trouver là un grand éclaircissement; il y trouva une grande obscurité.

Dans les premiers jours, les Thénardier, dépités, avaient jasé. La disparition de l'Alouette avait fait bruit dans le village. Il y avait eu tout de suite plusieurs versions de l'histoire qui avait fini par être un vol d'enfant. De là, la note de police. Cependant, la première humeur passée, le Thénardier, avec son admirable instinct, avait très vite compris qu'il n'est jamais utile d'émouvoir monsieur le procureur du roi, et que ses plaintes à propos de *l'enlèvement* de Cosette auraient pour premier résultat de fixer sur lui Thénardier et sur beaucoup d'affaires troubles qu'il avait étincelante prunelle de la justice. La première chose que les hiboux ne veulent pas, c'est qu'on leur apporte une chandelle. Et d'abord, comment se tirerait-il des quinze cents francs qu'il avait reçus? il tourna court, mit un bâillon à sa femme, et fit l'étonné quand on lui parlait de l'*enfant volé*. Il n'y comprenait rien ; sans doute il s'était plaint dans le moment de ce qu'on lui « enlevait » si vite cette chère petite ; il eût voulu par tendresse la garder encore deux ou trois jours ; mais c'était son « grand-père » qui était venu la chercher le plus naturellement du monde. Il avait ajouté le grand-père, qui faisait bien Ce fut sur cette histoire que Javert tomba en arrivant à Montfermeil. Le grand-père faisait évanouir Jean Valjean.

Javert pourtant enfonça quelques questions, comme des sondes, dans l'histoire de Thénardier

Qu'était-ce que ce grand-père, et comment s'appelait-il ? — Thénardier répondit avec simplicité : — C'est un riche cultivateur. J'ai vu son passeport Je crois qu'il s'appelle M. Guillaume Lambert

Lambert est un nom bonhomme et très rassurant. Javert s'en revint à Paris.

Le Jean Valjean est bien mort, se dit il, et je suis un jobard.

Il recommençait à oublier toute cette istoire, lorsque, dans le courant de mars 1824, il entendit parler d'un personnage bizarre qui habitait sur la paroisse de Saint-Médard et qu'on surnommait « le mendiant qui fait l'aumône ». Ce personnage était, disait on, un rentier dont personne ne savait au juste le nom et qui vivait seul avec une petite fille de huit ans, laquelle ne savait rien elle même, sinon qu'elle venait de Montfermeil. Montfermeil ! ce nom revenait toujours, et fit dresser l'oreille à Javert. Un vieux mendiant mouchard, ancien bedeau, auquel ce personnage faisait la charité ajoutait quelques autres détails. - Ce rentier était un être très farouche -- ne sortant jamais que le soir, -- ne parlant à personne, -- qu'aux pauvres quelquefois, -- et ne se laissant pas approcher. Il portait une horrible vieille redingote jaune qui valait plusieurs millions, étant toute cousue de billets de banque. -- Ceci piqua décidément la curiosité de Javert. Afin de voir ce rentier fantastique de très près sans l'effaroucher, il emprunta un jour au bedeau sa défroque et la place où le vieux mouchard s'accroupissait tous les soirs en nasillant des orai sons et en espionnant à travers la prière

« L'individu suspect » vint en effet à Javert ainsi travesti, et lui fit l'aumône. En ce moment Javert leva la tête, et la secousse que reçut Jean Valjean en croyant reconnaître Javert, Javert la reçut en croyant reconnaître Jean Valjean.

(A suivre)

Những kẻ khốn-nạn

Tiểu-thuyết của Victor Hugo
NGUYỄN-VĂN-VĨNH dịch.

(Tiếp theo)

Cách đó ít lâu; thì phủ nha hạt *Seine-et-Oise* có gửi một đạo tờ tư cho bộ Cảnh-sát kinh-thành nói về một việc mất con, tại xã *Montfermeil*, trong việc mất con đó có một vài điều đặc-biệt. Lòng ờ tư nói rằng nguyên có một con-bé chừng bảy tám tuổi, mẹ nó giao cho một nhà hàng cơm nuôi giúp, một hôm đã bị người lạ mặt đâu đến bắt đi. Con nhỏ đó tên là *Cosette*, mà mẹ nó thì nguyên là một gái giang-hồ tên gọi *Fantine*, chết bệnh bao giờ và ở nhà-thương nào rồi cũng không ai biết. Đạo tờ tư lấy tình-cờ đến trước mắt *Javert*, khiến cho gã ngẫn-ngơ sực nhớ đến những chuyện đã thuở trước.

Cái tên *Fantine* thì gã biết rồi. Gã còn nhớ rõ cái hồi tên *Jean Valjean* sắp bị bắt giam mà còn dám cả gan xin khất với gã ba hôm để đi tìm đứa con của con đĩ ấy, khiến cho gã bật cười ha-hã một phen. Gã lại nhớ rằng về sau bắt được *Jean Valjean* giữa khi nó lên xe chuyển đi *Montfermeil*. Thời đó đâu đã cứu ra rằng lần ấy, *Jean Valjean* lên xe chuyển đi *Montfermeil* là lần thứ hai, hôm trước đã đến làm gì ở miền xung-quanh làng ấy chứ không có vào tận trong làng. *Jean Valjean* đi đến đất *Montfermeil* mà làm gì? Không ai đoán ra được. Bây giờ *Javert* mới hiểu. Là bởi con-bé con-gái của *Fantine* gửi nuôi trong làng ấy. *Jean Valjean* đi chuyển trước là cốt để tìm con-bé. Bây giờ lại có tin rằng chính con-bé đó vừa bị người lạ mặt đến bắt trộm đem đi đâu mất. Người lạ mặt đó là ai? Hay là *Jean Valjean* chăng? Nhưng *Jean Valjean* chết rồi kia mà. — *Javert* không nói ngỏ điều gì với ai cả, thân-hành đi lại ngay xóm Đia-thiếc, ở ngõ tắc-hậu *la Planchette*, lấy xe lên xe chuyển đi *Montfermeil*.

Javert những tưởng đến đó thì vỡ chuyện ra hết, không ngờ bởi dò ra thì lại càng tối như đêm dầy như đất.

Vợ chồng nhà *Thénardier* trong mấy hôm đầu, tức khi lên thì có nói hươu nói vượn. Cái việc con chim sơn-ca đi đâu mất, đồn dậy khắp làng. Người rằng thế này, kẻ rằng thế khác, sau dật-dề nên cái câu bắt trộm con trở. Sở dĩ bộ Cảnh-sát phải thông-tư đi các nơi tra-xét là vì thế. Kẻ đến lúc cơn tức-khí đã nguôi đi rồi, thì thằng chồng nhà *Thénardier*, lại thì cái thiên-tài riêng của nó mà hiểu ngay rằng, gây nên chuyện đề vạng đến tai quan biện-lý nhà vua, không bao giờ có ích gì cả, bằng ta cứ là-làng mà kêu-ca mãi về việc mất con *Cosette* bị ai đỗ dành trộm đem đi mất, thì rồi thế tất quan-nha phải lưu-tâm đến ta là *Thénardier*, và đến những việc trước của ta nó cũng không được minh-bạch cho lắm. Phàm giống cú sợ nhất là đèn. Và nếu việc con *Cosette* đem đến cửa công, thì rồi ta nói làm sao cho trôi cái sổ Tiền một-nghìn rưỡi phật-lăng mà ta đã lĩnh lấy rồi? thằng bất-nhân nghĩ như thế bèn quay ngay lưỡi lại, bịt miệng cả con vợ, ai hỏi đến chuyện con-bé bị người bắt đi, thì nó làm vờ ngay như là câu chuyện ngẫu nhiên, chẳng hiểu làm sao lại có người dật-dề nên như thế. Nó cũng nhận rằng lúc mới, người ta bồng đến « bắt mất » con-bé yêu-thương, thì nó cũng có phần nàn tiếc-nhớ; nó cũng có nài-xin giữ con-bé lại đôi ba ngày nữa; nhưng mà « ông nó » đến xin nhận cháu nó về thì chẳng lẽ nói làm sao. Thằng xỏ-lá lại còn dật-dề ra cái câu chuyện ông cháu ấy để khiến cho ai nấy chịu rằng phải lẽ lắm rồi. *Javert* đến *Montfermeil* thì nghe ngay được câu chuyện ông đón cháu về đó. Câu chuyện rành-rành như thế, thì còn lấy ai làm *Jean Valjean* nữa.

Tuy vậy *Javert* cũng còn hỏi đò mấy câu cho vỡ cái câu chuyện của thằng *Thénardier* kể lại. — Người ông đó là ai, tên là gì? — *Thénardier* tự-nhiên mà đáp lại: — Ông lão ấy là một nhà điền-hộ giàu-có. Tôi đã được xem cả giấy thông-hành. Tên đầu là ông *Guillaume Lambert*.

Lambert là một chữ tên quê-mùa lương-thiện. *Javert* không nghĩ gì nữa, lại trở về *Ba-lê*. Bụng tưởng rằng: — Thằng *Jean Valjean* đã chết rồi. Ta cũng hay nghỉ quẩn.

Tên thanh-tra cảnh-sát từ đó lại quên dứt câu chuyện đi, ngờ đâu đến ngày tháng ba năm 1824, bỗng lại nghe thấy chuyện một người dị-dạng, ở trọ đâu xóm nhà-thờ *Saint-Médard*, mà người ta lại gọi tên là « người ăn-xin có tiền bố-thí. » Cứ như lời truyền-tụng thì người dị dạng đó tức là một nhà có tư-bản đặt vào quốc trái lấy lợi-tức dưỡng già, tên thì không ai biết rõ, mà ở với một con-bé lên tám, con-bé cũng không biết là nó ở với ai, duy nó chỉ biết rằng nó ở *Montfermeil* mà lại. *Montfermeil*! Kì thay sao cái tên xứ đó nghe đi nghe lại đã mấy lần rồi! Dĩ-chi *Javert* lại phải lắng tai. Nhân có một lão ăn-xin, thường vẫn làm ruồi cho sở mật-thám, nguyên trước canh cổng nhà-thờ, thỉnh-thoảng xin được vài xu của người dị-dạng, lại mách thêm cho được vài câu. Cứ thằng ăn-xin ấy, thì người tư-bản đó, tính-khí lạ-lùng, như thể người rừng người rợ, — cứ tối mới ra đường, — không nói với ai, — thỉnh thoảng chỉ nói với ăn-mày mà thôi, — không để cho ai lại gần. Mình thì bận một cái áo *ô-đinh-gốt* cũ bọc ghê tởm, sắc vàng-vàng, mà trong lần lót khâu đầy những giấy-bạc, kể có hàng mấy triệu. — Câu ấy thì *Javert* nào mà để yên không xét cho ra. Một hôm kia, y bèn mượn của lão ăn xin bộ áo rách nó mặc và cái chỗ nó thường ngồi buổi tối để giả vờ nhắm kinh mà do thám người ta.

Quả-nhiên người dị-dạng hôm ấy cũng ăn-bận như thế mà lại cho tiền. Lúc ấy *Javert* ngước mắt lên nhìn. *Jean Valjean* tưởng đã nhận ra *Javert* dùng mình thế nào, thì *Javert* tưởng đã nhận ra *Jean Valjean* cũng dùng mình như thế.

(Còn nữa)

Những hồi từ đầu, đã in thành sáu quyển, một bên chữ Pháp, một bên chữ quốc-văn, bán giá như sau này :

Phần thứ nhất.	Quyển I	223 trang,	bán.	0 $ 50
	— II	203	—	0 45
	— III và IV	159	—	0 35
	— V và VI	193	—	0 45
	— VII và VIII	319	—	0 65
Phần thứ hai.	Quyển I	213	—	0 45
	— II và III	257	—	0 55

Ở xa phải trả thêm tiền cước, mỗi quyển. . . 0$20
Cả bảy quyển gửi 1 làm một gói 0,70

KHẢO VỀ Y-HỌC CỔ CỦA TA

Cẩm-nang trích lục

Kinh mạch
(Tiếp theo)

Bình mạch

Bình mạch là mạch chuyển bình thường của riêng các bộ

Bình mạch kinh tức quyết âm can, trầm, huyền và trường.

Bình mạch kinh tức thiếu âm thận, trầm, thạch và hoạt.

Bình mạch kinh tức thái âm tỉ, trung hòa và hoãn.

Bình mạch kinh tức thiếu dương đởm, phù đại và huyền.

Bình mạch kinh tức dương minh vị, phù, trường và sác.

Bình mạch kinh tức thái dương bàng quang, hồng, hoạt và trường.

Bình mạch kinh thủ thiếu âm tâm, hồng đại và tế.

Bình mạch kinh thủ thái âm phế, phù xác và đoản.

Bình mạch kinh thủ quyết âm tâm bào lạc, phù đại và tán.

Bình mạch kinh thủ thái dương tiểu tràng, hồng đại và khẩn.

Lời dặn

Phàm can mạch huyền, tâm mạch hồng, tỉ mạch hoãn, phế mạch mao, thận mạch thạch. nhưng cốt phải trung hòa, nếu thái quá thì bệnh bất cập cũng bệnh.

Thái quá là mạch chuyển cường thực thì bệnh tự ngoài lần vào.

Bất cập là bệnh chuyển hư vi, thì bệnh tự trong sinh ra.

(mạo thạch là tên riêng của phế mạch và thận mạch xem xuống dưới sẽ biết).

Vị khí mạch

Vị khí mạch tức là trung mạch, chuyển động du dương ở trong quãng cơ nhục.

Người ta nhờ có vị khí mới sống, cho nên trong sáu bộ kinh mạch, vị khí mạch làm chủ, dù sáu bộ kinh mạch tuyệt mà vị khí mạch chưa tuyệt, cũng còn sống, nếu sáu bộ kinh mạch đều hiện chân tạng, mà vị khí mạch tuyệt thì chết.

Lời hỏi :

Nội kinh nói : « mạch khí có thừa, thì bình khí không đủ cũng sống ». Lại nói : « bình nhục tiên thoát thì mạch hậu điền hóa cũng chết » câu trước thiên trọng mạch lý, câu sau thiên trọng bình nhục, là cớ làm sao ?

Lời đáp :

Mạch khí có thừa là tang phủ có bệnh, bình khí không đủ, mà chưa đến tiên thoát, thì đã hề gì mà chết, chứ cơ nhục thoát tức là tì tuyệt, (pi thì chả cơ nhục) nhờ còn có một chút khí huyết chưa tận hết, cho nên mạch hậu vi tế tự hồ hòa hoãn, khác nào đĩa đèn dầu cạn, mà ngọn lửa vẫn cháy tỏ mờ trong khi chốc nhát đó thôi ! mong sống sao được Suy đây hai câu lời bàn cũng một ý nghĩa.

Hữu căn mạch

Mạch căn cũng vì như cây có hai thứ rễ :

1 Trầm phận mạch xích khẩu tay phải và tay trái, nghĩa là trong ấn mà xích mạch chưa tuyệt thế là hữu căn.

2 Trầm phận mạch cả trong ấn bộ, nghĩa là khinh ấn trung ấn không thấy chuyển, mà trọng ấn còn thấy chuyển, cũng là hữu căn.

Có xích mạch làm mạch căn, là nghĩa rằng xích khẩu bên tay trái phải chỉ một mạch thôi. Thậm là thấy, một mạch mà là hỗn. Thấy hỗn là căn bản tiên thiên. Người ta có xích mạch cũng như cây có rễ. Cho nên dù Vương-thúc-Hòa nói rằng : thốn mạch và quan mạch đều tuyệt mà xích mạch chưa tuyệt, tức là lìa căn thốn mạch và quan mạch chưa tuyệt, mà xích mạch tuyệt, tức là mạch vô căn, mạnh hiện của thì sống, mạch vô căn thì chết.

Cho nên bộ trầm mạch làm mạch căn, là nghĩa rằng : trầm mạch trong sáu bộ cũng là thận mạch cả, trong ấn mà mạch không chuyển, là thận thấy tuyệt, cho nên luận mạch có câu rằng : mạch quí hữu thần, hữu thần tức là trong ấn bữu căn đấy, nếu phù mạch vô căn, thì thuần dương vô âm, không có lẽ sống được.

Âm dương mạch

Trùng dương

Thốn mạch phù đại, đã là dương mạch, mà lại kiêm xác, là trùng dương.

Trùng âm

Xích mạch trầm tế, đã là âm mạch mà lại kiêm trì, là trùng âm.

Thượng bộ trùng dương, hạ bộ trùng âm, tức là dương không âm cách, tất nhiên sinh chứng điên cuồng

Âm thoát

Cả sáu bộ, khinh ấn thấy chuyển, mà trọng ấn không thấy chuyển, như nhu mạch ở lằng bàn là thoát âm, (mạch hữu thần vô lý).

Dương thoát

Cả sáu bộ, trong ấn thấy chuyển mà khinh ấn không thấy chuyển, như nhược mạch chẳng hạn, là thoát dương, (mạch hữu lý vô thần).

Âm dương thoát

Cả sáu bộ mạch bạo tuyệt là âm dương cùng thoát.

Nội kiển nói :

Âm thoát thì mất lòa.

Dương thoát thì mất thường kiến gì

Âm dương cùng thoát là nguy chứng.

(Còn nữa) Phàng-năng-Tĩnh

Âu Tây tư-tưởng

DỊCH-VĂN THƯ-XÃ
Đặc-kỳ thông-sứ đại-thần ROBIN
đại-nhân sáng lập
E. VAYRAC và NG.-V.-VĨNH LÀM CHỦ-NHIỆM

Khởi đầu xuất-bản « Truyện Ba người ngự lâm pháo-thủ », in từng quyển nhỏ vừa bỏ túi, 72 trang có bìa, mỗi quyển có tóm các hồi trước để ai mua quyển nào xem cũng biết đầu đuôi.

Mỗi quyển. . . . . 0$05

Hiện đã in ra được bốn quyển : một quyển tựa Dịch văn thư xã, nguyên-văn của ông E. Vayrac, Nguyễn-văn-Vĩnh dịch, bà ba quyển đầu « NGỰ LÂM PHÁO THỦ ».

Sau này mỗi tháng in ra hai quyển là ít. Quí khách các nơi xa có thể gửi mua sẵn quyển kịp rồi.

Ai gửi mua xin cứ viết thư và gửi tiền đến bản quán.

Các việc linh trưng và đấu giá

Đến ngày 13 décembre 1926 hồi 16 giờ tại sở Công-chính Hanoi sẽ đấu giá thầu việc làm một cái nhà gác để làm buồng họp và buồng nghỉ và một cái nhà không gác để làm chỗ nhà ăn cho học trò trường nữ học tại Gy à Hanoi.

Việc làm đáng 165 504$65.
Ký quĩ tạm 2.750$00.

Ngày 21 décembre 1926 hồi 10 giờ. — Tại sở Binh-lương (Intendance) Haiphong đấu giá mua 700.000 litres rượu vang đỏ (chia làm 9 lô).

Ngày 24 décembre 1926 hồi 10 giờ đấu giá mua than cho sở Hàng-hải (Service Maritime) trong năm 1927

Ký quĩ tạm 1000$00

TAXÉOL ROGIER

Thuốc chuyên-môn rất mạnh để trị bệnh lậu. Trị các bệnh như Gonnorrhée. — Cystite. — Catarrhe vésical rất hiệu. — Là một thứ thuốc mới các ông thầy thuốc ở thuộc-địa đều khuyên dùng thuốc ấy.

Giá một lọ : 1$00

Bán tại hiệu Bào-chế
L. BLANC
71, phố Paul-Bert, Hanoi

MỚI XUẤT BẢN :

SƠ-HỌC ĐỊA-DƯ

Đông-Pháp — Bắc-kỳ
Trung-kỳ — Nam-kỳ

Dùng trong các lớp Sơ-đẳng các trường Pháp-Việt và nhất là cho học-trò đi thi bằng Sơ đẳng yếu-lược

PHẠM-HUY-LỤC Soạn

Có địa-đồ Đông-pháp toàn-thể và địa-đồ riêng từng xứ
Giá bán : 0$50 — Tiền cước : 0$20
Bán lại bản-quan và các hàng sách

THUỐC TRỊ NÓNG LẠNH VÀ RÉT

rất linh-nghiệm, rất có tiếng

Phải mua thứ hiệu con Bươm-Bướm mới là thứ thiệt.

Mỗi trong vỏ thuốc có gói theo giấy chỉ cách dùng, hãy y theo cách chỉ mà dùng mới thấy hay.

Thứ bột mỗi gói 0$10 — *Thứ hoàn mỗi ve* 0$10

Tiệm cái :

ĐẠI-QUANG DƯỢC-PHÒNG

46 bis, Tổng-đốc Phương, Cholon

Có gởi bán cùng mấy tiệm thuốc bắc khắp cả xứ Nam

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Cải-lương Hí-viện

RẠP HÁT MỚI
42, Phố Hàng Bạc, Hanoi

Thu nửa tiền

Tối thứ tư 8 Décembre

MA CỜ-BẠC

Bi hài kịch

Hát chèo cải-lương

Cô Giáo Thụ thua bạc, sự chồng mắng, đã cách ốm, làm bệnh nữa, lên đồng đã, không ngờ lại gặp phải Thầy phù-thủy đã ông Thánh dã, thành ra làm chuyện không thể nhịn cười được.

Tối thứ năm 9 Décembre

Cho thuê rạp hát

Đề Giáp-sư VITRY PISLER làm trò quỉ THUẬT, *khiêu-vũ và đấu kiếm*, có nhiều trò rất tài! rất lạ!

Các ông bà hội-viên Hội Cải-lương Hí-viện muốn xem cũng phải lấy vé.

Tối thứ sáu 10 Décembre

KIM-VÂN-KIỀU

(Hồi thứ I)

Hát chèo cải-lương

Tối thứ bảy 11 Décembre

KIM VÂN-KIỀU

(Hồi thứ II)

Hát chèo cải-lương

Diễn hai hồi Kiều này, cách ỷ-phục rất đẹp, lời trò, câu hát, than văn, ngâm vịnh, toàn lấy chuyện Kiều, nghe rất thú-vị.

Tối chủ-nhật 12 Décembre

TUẦN-TY! ĐÀO HUẾ!

Chèo cổ đặc biệt

Tích chèo cổ này phi những tay danh-ca của bản-viện diễn thời không vừa ý các quí-khách vì cô lắm giọng bát rất khó.

Hội-đồng Quản-trị hội Cải-lương-hí-viện có nhời bà cáo để liệt-quí hội-viên biết rằng: vốn hội bảy giờ định tăng lên tới 15000 $ 00 và đến 1er Janvier 1927 thì thu tiền.

PHÒNG THĂM BỆNH VÀ CHỮA RĂNG CỦA ÔNG ĐỐC-TƠ COLLOMB

32 Phố Đồng khánh, Hanoi

Nhổ răng, không chết đau đớn — Thay răng chữa răng — Thăm bệnh.

Có phòng khám bệnh cho người An nam, mở cả ngày.

Tính giá riêng 3065

DELEULE & DETOUILLON

76, Phố Hàng Trống, Hanoi

Quí-khách nên mua những xe-đạp thượng hạng mà giá lại rẻ không đâu bằng

XE-ĐẠP TERROT :

Thượng hảo hạng	62 $ 00
Hạng đi đường xa B.	52.00
Hạng đi đường xa A.	50.00

XE-ĐẠP ALCYON :

Thượng hảo hạng	60.00
Hạng đi chơi	52.00
Hạng đi đường xa	48.00

XE-ĐẠP « DRAGON D'OR » 40.00

3036

SÂN-NHIÊN-ĐÀI

Ban hát mới!!!

Ban hát mới!!!

KÍNH CÁO

Bản-hội có lời kính-trình các quí-khách và các hội-viên của bản-hội biết rằng: Bắc-hội mới chiêu tập được một *Ban hát chèo mới, ngót hai mươi người, vừa đào kép, toàn là những người xưa nay chưa ai đã diễn qua rạp nào ở Hà-thành.*

Ban này là *Hát góp*: những người trong ban ấy là những người mà bản-hội đã lọc trong các phường hát ở các tỉnh và các thôn quê. Bản-hội chỉ mới lựa được có ngót hai mươi người mà thôi, vì sự kén chọn ban hát, nhất là hát chèo rất khó, làm thế nào cho *đủ thanh đủ sắc và thiện-nghệ*, mà nghệ chèo có phải là nghệ dễ đâu!!! Vì thế trước bản-hội đã phải cử hội-đồng khảo cứu và luyện-tập ban hát mới.

Đến tối chủ-nhật 5 Décembre 1926, tức là tối mồng 1 tháng một ta, ban hát mới bắt đầu diễn tại Hà-thành ở bản rạp, ngõ hàng Mã Mây số 18, để hiến các quí-khách và các hội-viên.

Giá chỗ ngồi không tăng, vẫn thu hạ giá như trước. Chủ-ý bản-hội cốt mời các ngài đến xem đông, để biết công cho bản-hội thì bản-hội lấy làm hân-hạnh lắm lắm.

Tối nào hát tích gì thì sẽ đăng báo và yết thị tại bản rạp. *Vé cũng bán tại bản-rạp từ tối trước, vì là thu lấy hạ giá, nên lấy vé trước để bản-hội sửa soạn chỗ ngồi tử tế.*

SÂN-NHIÊN-ĐÀI

Kính cáo

Vốn bản-hội 8500 $ 00 định tăng lên 12000 $ 00. Gọi thêm 125 cổ-phần, mỗi cổ-phần 25 $ 00, đóng làm ba kỳ. Ngài nào mua cổ-phần xin hỏi tại rạp hát.

Tạm thu hạ giá

TRÊN GÁC

Ghế lô (Loge): 0 p.40 — Hạng nhất: 0 p. 20

Hạng nhì: 0 p.15 — hạng ba: 0 p. 10

DƯỚI NHÀ

Hạng nhất 0 $ 20, hạng nhì 0 $ 15, hạng ba 0 $ 10

Tối thứ tư 8 Décembre 1926

TẠP KỊCH TRÍCH DIỄN

1° TỲ BÀ KHÚC

(Bi kịch)

Nhường cơm ăn cám là ai.
Hiếu kia có một không hai dâu hiếu.

2° LANG LƠ THẦY Ả THỊ-MẦU

(Hý kịch)

Tích chèo cổ giọng hát hay.
Oan ai nghỉ lại mặt đây cho ai.

3° THAM THỰC CỰC THÂN

(Hài kịch)

Thương ai gặp lúc khó khăn.
Cười ai chỉ vì tham ăn nên răng.

4° TRẬN ĐÒN GHEN

Cải lương đồng-ấu cải lấy theo lối Nam-kỳ

Tối thứ năm 9 Décembre 1926

CHÚA CHỒM

(Hồi thứ nhất)

Sự tích nước nhà.

Tối thứ sáu 10 Décembre 1926

CHÚA CHỒM

(Hồi thứ hai)

Tối thứ bảy 11 Décembre 1926

HỒN TRƯƠNG-BA DA HÀNG THỊT

(Đề Thích giảng linh)

Vui nhất cảnh đánh cờ người.
Buồn cười nhất chỗ đi kiện chồng.

3006

Furan S. A. F.

BÁN RAO HÀNG

Pervenche S. A. F.

RẤT HẠ GIÁ TRONG MỘT THÁNG THÔI

Nhà máy FURAN mời quý-khách nhân lúc giá hạ mà mua ngay, vì trong một tháng nữa giá sẽ tăng lên.

Xe đạp FURAN hoặc PERVENCHE, gong gập, men đen, jantes bằng demi-nickel, tay vặn kiểu Anh, một cái túi, một cái ống bơm, một cái chuông, một cái che-giây xe, giá đáng 45 00, bán . . . . . 34 $ 00

Xe đạp FURAN hoặc PERVENCHE, cũng như trên này, bai cái máy hãm giá đáng 48 $ 00, bán. . . . 35.00

Xe đạp FURAN hoặc PERVENCHE các thứ theo kiểu Anh, hai máy hãm kiểu Anh, yên hạng tốt, và đèn đất. 42.00

Xe đạp S. A. F. kiểu du-hành, đại lịch sự, sáng men xanh, có manchon và queue de billard đỏ, hai máy hãm lịch sự, yên hạng tốt, rất đẹp đề lịch-sự, giá đáng 55 $ 00, bán. 45.00

Xe đạp S. A. F. đại lịch-sự theo kiểu Anh, hai máy hãm Anh, yên hạng tốt, đèn điện rất lịch sự đáng giá 65 $ 00, bán 52.00

Bán hạ giá tất cả đồ dùng về xe đạp và xe tay.

Mới có jantes MICHELIN, trục xe tay, gửi đi khắp các xứ ở Đông-dương.

VIẾT THƯ CHO MONSIEUR DEBIOLLE

116, Avenue du Grand Bouddha, Hanoi — GIÂY NÓI SỐ 520 3057

Bản xe ngự mà quên xóa hiệu!

— Vừa rồi chánh-phủ Nam-triều mới bán bớt những cái xe ô-tô lưu trữ tại trong Nội mà không dụng. Các nhà buôn bán người mình hoặc người ngoại quốc đều có mua cả, song trước khi bán cái xe ấy thì bên chánh-phủ Nam-triều quên một điều không xóa hai cái hiệu riêng là nhà chữ Khải-định hai bên có hai con rồng chầu. Mỗi cái xe có ba dấu hiệu sau lưng và hai bên. Nhưng xe ấy bán cho người khác thì người ta cứ để vậy đi, nhiều người trông thấy một cái xe có dấu hiệu sắp đến nơi thì ngỡ rằng các bà Nội-cung đi, kịp đến khi xe tới nơi thì không phải rất lấy làm ngạc nhiên.

ROON (Badon)

Mảng đa của ai? — Bưu-quán tiếp được của vị nào gửi ra một cái măng-đa, bọc 1 $ 20 mua ở nhà Bưu-điện Badon ngày mồng một tháng chạp tây này để nhờ bưu-quán mua hộ một cái vé đánh số của hội Ái-hữu người Tây và người Nam làm việc với các hiệu buôn (Lotrie de la Mutualité) mà trong thư không biên rõ danh-hiệu và chỗ ở. Vậy ngài nào gửi cái măng-đa ấy, xin kíp viết thư cho bưu-quán biết quí-tính phương danh để bưu-quán mua và gửi về vào hộ. Xin nhớ biên rõ cả cái số măng-đa ấy để tiện việc kiểm soát.

Việc Nam-kỳ

VĨNH-LONG

Ăn cướp đánh ghe chài lớn. — Vừa rồi chiếc ghe chài lúa của tên khách-trú Nhan-ley theo lòng sông Cửu-long-Giang thả tới lối kêu là Bà-kem gần làng Tân-thạnh hạt Vĩnh-long thì sáng neo cho ghe đậu, bỗng có ngũ ngươi cơm mới.

Dưới ghe vừa cất lái sẽ thấy mười hai người mày người bạn chèo ghe gặp làng rồi thêm trời nên sang nằm ngồi chàm nhụm lại nói chuyện. Thình lình đâu trong mé bờ có một chiếc tam bản bơi ra, trên có bốn người cầm súng ống mác thong dong lớn.

Khi tam bản vừa cặp qua ghe chài thì thấy cậu thầy thả mặt xanh mày xanh mặt ngồi đâu thì ngồi một chỗ im lìm không cục cựa nói hết. Thấy bộ tịch của mấy người mà thương đứt ruột. Bốn tên ăn cướp qua ghe lớn đưa súng ra dọa hăm bắn bắt thầy người dưới ghe ra đàng sau lái, ai bắt trả lời thì chúng nó bắn bỏ mạng chịu.

Ai nấy đều lăng lặng riu riu ra sau. Chúng bọn ấy mới ra tay ăn hàng. Lấy tiền bạc áo quần đồ đạc dưới ghe mới chở hết 120 bao lúa cả thảy tính ra đáng giá 1.200 nguơn bạc.

Lấy đồ rồi mấy tên bọn ấy nhảy xuống ghe nhỏ buộc mấy người dưới ghe chài khi thấy bọn ấy đi rồi mới tính bèn lại la làng chèo lới. Lẹ đâu là người canh tại nhà hội làng Tân-thạnh nghe tiếng la cầu cứu dưới sông mà sao lại điềm nhiên tọa tọi không chịu đánh trống, đánh mõ cho dân làng hay đến tiếp cứu.

Hỏi ra chàng ta khai rằng: khi nghe tiếng la vậy thì nó tưởng đâu việc ấy xảy ra về bên hạt Mỹtho, nên không trỉ nó lên chớ chẳng lẽ chi nữa hết. Sáng ngày ra, mấy ông hương chức hội lễ mới hay tin ấy.

NHÀ BÁ-CHUỒNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất: Santalol chất: Salol và chất: Urojormine

Giá 1 $ 80 một hộp

Nhà Bán-đồ « TẤM-TẮM » Hà-nội, ở phố hàng Trống Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

Rượu bổ-đào: "TONIQUE TONKINOIS"

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo bình tự nhiên in ra đây, chắc không ai có mấy thứ thuốc về những bình, làm trò-cười cho bà-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Các thứ rượu nhỏ càng ngày càng thấy nhiều mãi ra, nhưng xét ra thì chỉ có thứ « *Tonique Tonkinois* » là có giá-trị hơn cả vì rượu ấy bao giờ làm cũng rất là cẩn-thận, đã từng được sắc chỉ của quốc-vương Đại-nam và Ai-lao ban khen.

Vậy như thế, thì các ngài cũng chỉ nên dùng thứ rượu ấy và nên nhớ kỹ lấy cái dấu hiệu của thứ rượu ấy.

Rượu này đã kê-cứu theo thầy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2 $ 25 một chai lớn; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bán-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy giá bán lại dắt quá, giá vị-tất có được công-hiệu cho tinh-chất người bản-xứ.

Báo-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, HANOI

Ai xem kỹ các cao-bác ở trong thì tin là :)

GRAND ARRIVAGE!!!

Lits Hongkong (piliers carrés) en cuivre doré et tous accessoires pour literie.

Glaces biseautées et unies toutes dimensions et formes -- pour ameublement -- Grand choix du Baguettes Dorées pour encadrement et tenture.

TRỊNH-XUÂN-NGHĨA,

7 Rue du Chanvre Hanoi -- Tél. n. 250.

Máy điều khuyến về cách đề-phòng bệnh đau mắt

Quan Bác-Sỹ CASAUX, hiện bây giờ làm giám-đốc Nhà thương chữa mắt ở Hanoi, khi có đại hội đồng bàn về các chứng bệnh xứ nóng tại Saigon năm 1913, đã nói rằng xứ Đông-dương là một xứ nhiều người lòa thứ nhất.

Quan Bác Sỹ ấy lại nói rằng phần nhiều những mục-tốt ấy cũng chỉ lại các chứng đau mắt thường mà sinh ra, nếu sớm biết chữa thì không đến nỗi nào.

Mà bệnh đau mắt lại là một bệnh người Annam mắc phải không biết bao nhiêu mà kể.

Vì thế cho nên phải tìm phương ngăn ngừa bệnh ấy, và khi mới đỏ mắt, có nước mắt, đã phải chữa ngay; phải có một thứ thuốc đau mắt rất kiến hiệu là ở lẽ ấy.

Bản hiệu đã đến tận quan đanh sư, mới nói đến trẻ kia xin một cái đơn để chế ra một vị thuốc đã rẻ tiền mà lại hiệu nghiệm ra vào mắt không đau. Thuốc chế theo đơn ấy chính là thuốc.

COLLYRE JAUNE

selon formule du Docteur CASAUX

Hiệu bào chế CHASSAGNE

Lafon và Lacaze

có bằng bào-chế đệ nhất hạng tại Đại-học-đường Paris, kỹ-nghiệp

59, Rue Paul-Bert, Hanoi 3002

Xinh thay một cảnh con con

Trong cả một bầu giới gồm có biết bao nhiêu phong-cảnh hữu tình, nào nước non cây cỏ mà suốt trên trái đất, có biết bao nhiêu hạng người lao-động, nào sự nông công thương, nào ngư tiều canh độc. Nước non cây cỏ thì ở-điểm cho bầy giờ. Các hạng thứ dân thì làm cho chuyện xoay trái đất, cảnh bụi người tiên như thế, thì mấy chục bao hàm để cả vào trong tầm con mắt của ta. Thế mà cũng có thể thu bon vào trong một cảnh con con đủ cả nước non cây cỏ, đủ cả sĩ, nông công thương, nếu bà con ai là người muốn xem cái cảnh kỳ-dị ấy thì xin lại hiệu chè KIM-THÁI số nhà 3, hàng Ngang, Hanoi thì sẽ được như lòng sở nguyện.

CẢNH-TRUNG-TIÊN.

MỘT LỜI KHUYÊN BẢO RẤT TỐT

Nếu thấy ai mắc phải bệnh xuyễn, bệnh ho thì nên mách người ta dùng thuốc « REMEDE d'ARYSSINIE RIZARD », thuốc hội, thuốc viên thành điếu, thuốc tăng là đủ hết công như đang điếu cay mà hút vậy.

Thuốc này đã từng được thưởng nhiều hạng Médailles vàng và bạc. Thuốc này các lương-y ai cũng lấy làm kiện-nghiệm. Nếu nằm chiêm được đến hàng nghìn người khỏi bệnh.

Bất kỳ trong một cái điếu, hoặc trên một mảnh tim-khí mà đốt, rồi thở cái khói thuốc, thì lập tức đỡ ngay. Cứ thử mà xem, sẽ thấy kiến-hiệu kỳ thường. Hãy thuốc quốn Abyssinie Rizard (CIGARETTES d'ABYSSINIE RIZARD) cũng kiện-nghiệm lắm.

Trên cái bằng quốn chung quanh hộp thuốc có in dấu-kiện mà máy mắt là tem hiệu !

MARQUE DÉPOSÉE

Gởi bán tại | BLANC, Hanoi MONTÈS, Hanoi

Các Ngài nên ra mau Hội-chợ, thẳng vào gian (Stand F) xem thứ xe 6 mã-lực hiệu :

RENAULT

Đóng kiểu xe hòm, cửa kính chung quanh (conduite intérieure)

Nom cực đẹp, đóng lối 4 chỗ ngồi, chắc-chắn và dùng được lâu bền. Ngồi trong xe, nắng, mưa, gió, bụi, không thể lọt được.

Xe ấy chạy một giờ tới 75 km mà không tốn mấy nước *xăng*.

Chạy một trăm kí-lô-mét (100 km) chỉ tốn có 7 *lít* nước *xăng* và nửa *lít* dầu thôi.

Thứ xe 6 mã-lực hiệu RENAULT, là thứ xe nhẹ-nhàng và tốt nhất thế-giới. Các ngài muốn mua, thuê, chữa xe, mua nước *xăng*, các thứ dầu mỡ, và các đồ phụ-tùng trong xe, thì chỉ nên lại ngay hiệu *Đông-Pháp Tự-động-xa Vận-tải Công-ty* tức là *Société de Transports Automobiles Indochinois*, ở số 37 phố *Henri Rivière*, và số 25 *Boulevard Carreau*, Hanoi.

Hiệu ấy mở đã lâu năm, đã có danh tiếng chuyên-môn chữa chạy và chế-tạo các đồ phụ-thuộc xe, rất nhanh và cẩn-thận.

Bán hàng thật-thà, giá-cả phải-chăng. Xin các ngài chiếu-cố.

Kính cáo

Rượu hiệu DUBONNET

Rượu bổ và dưỡng lập sức lực lại

Trong gia tộc giờ uống rượu **DUBONNET** thì trước giờ ăn cơm một khắc đồng hồ

Agents généraux : CHARRIÈRE, DUPOURCQ, GARRIGUENC & Cie

Dépuratif Ribal

Thuốc tẩy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.

Giá tiền : **1 $ 30**

Pommade Ribal

Làm cho đỡ đau, trừ trùng-độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépurotif Ribal.

Giá tiền : **0 $ 80**

BÁN TẠI HIỆU BÁO-CHẾ

L. BLANC

31, phố Paul-Bert, Hanoi

ĐỒ KIM-HOÀN

BIJOUX GOLDTUBÉ

Dùng rồi lại bán lại 1 fr. một gam

2 fr.03

Tiền cước : 0.60

Các thứ nhẫn gọi là BAGUES ECUSSON trên này, thực là chắc chắn đúng tuổi. Có khắc hai chữ cái tên, hoặc khắc cả tên như « MARIE », « SUZANNE », « SOUVENIR », giá : 1 fr. 75. Xin quý-khách biên rõ số cái kiểu nhẫn muốn mua. Hiện nay các ngài mua một cái nhẫn, nếu các ngài không ưng ý, thì chuyển tên sau bán hiện số tiền lại trả.

Còn như cái khô nhẫn, thì các ngài lấy một miếng giấy bắc khoét một cái lỗ vào đấy làm mẫu. Rất gửi một cái mandat 2 fr.20, đến hiệu

BIJOUX GOLDTUBÉ, Rayon E

211, Rue Saint-Honoré, PARIS

thì chuyển tên sau nên ngài có nhẫn đeo cái nhẫn và tuyệt đúng tuổi. Ở-la-ró sẽ vô những đồ tặng

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọt.

Giá tiền 0$90

hế nào là bệnh tri?

Bệnh chi là mọc mụn trong agi chẳng mà sinh ra, nên đã mắc bệnh thì đại tiện đau sót mệt nhọc, sau khi đại-tiện lại thấy ra huyết, thường gọi là lòi rom. Ngài nào có bệnh này nên kíp chữa, để lâu có thể ăn thủng đại chảng.

Vậy xin Liệt quí lưu tâm giới thiệu cho vạn tộ.

TRƯƠNG-QUẾ-LÂM

TRÍ KHOA Y-SINH

38, Phố hàng Đường, Hanoi

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Dù các ngài đau dạ dày đến thế nào mặc lòng, hễ dùng :

Thuốc bột Saint André

thì sẽ thấy kiến hiệu tức thì.

Các sự đau đớn đã tiêu tán đi, các ngài lại được khỏe mạnh như thường.

Thuốc bột Saint André

lại chữa các bệnh như là : Đau tỳ vị, bệnh dạ, bệnh tỳ chưa, vân vân...

Giá bán : 0$85 một lọ

Hỏi tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

9, Rue Paul Bert, Hanoi

Thuốc hiệu

ASPIRINE

DES

USINES du RHÔNE

là thuốc để uống trừ những bệnh : Nóng lạnh, sổ mũi, rêm mình các chứng rét cữ. Nhức đầu, nhức óc, nhức răng Đau mình, đau mẩy, đau lưng Nhức gân cốt, trật cổ. Phải đòi hỏi cho đúng trong các nhà bán thuốc cho đúng hiệu "USINES du RHÔNE" mới chắc thuốc tốt, tinh trong và thiệt hiệu-nghiệm

Nhà Ba-chuông

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu. Trị bệnh mất máu, khi huyết suy yếu, thân thể mỏi mệt gầy còm, hay ra kèm huyết sinh ra rào phổi, làm cho hay ho vật.

ẤY LÀ :

THUỐC RƯỚC

GỖ HUYẾT

MÁU HỔ 1$40

3091

Trung Bắc kỳ Lâm-sản Công-ty

(Rừng Bảo-đài, Rừng Phố-vị, Rừng Ha-cương)

Chính sở tại Hanoi, 63, Phố hàng Bông

ĐIỆN THOẠI SỐ 150

CỦI, THAN,

GỖ LIM XANH HẠ-CƯƠNG, tốt có tiếng cả cây từ 7 tấc trở lên để làm cột nhà.

RỪNG, NỨA và các thứ lâm-sản nước Nam.

Có xưởng tại Đáp-cầu, Yên-viên, tỉnh-xá

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh ai rửa, xưng dạ dày, đau dạ dày, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai : 1$10

Có bán tại : Nhà Ba chuông, Hanoi

3091

COLLYRE JAUNE

SELON LA FORMULE DU

DOCTEUR CASAUX

DIRECTEUR DE L'INSTITUT OPHTALMOLOGIQUE

PROFESSEUR A L'ÉCOLE DE MÉDECINE DE L'INDOCHINE

THUỐC CHỮA MẮT CỦA QUAN Y-KHOA BÁC-SĨ CASAUX

Giám-đốc nhà thương chữa mắt hàng Gà, Hanoi, đã kinh-nghiệm mà chế ra để chữa cho người Annam.

Kiến-hiệu lạ thường — Không sốt

Đỡ lâu không hỏng — Rẻ tiền

Giá một lọ có ống nhỏ rọt . . . . . 0$90

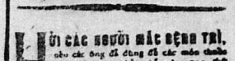
ĐỘC QUYỀN BÁN TẠI :

PHARMACIE CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

3091

Hỡi các người mắc bệnh tri,

祥和裕

YU-WO-TSEONG

VENTE EN GROS

48, Rue des Cantonnais, 48

Hanoi (Tonkin)

TÉLÉPHONE N° 256

Bán-hiệu có bán buôn các thứ nước nhiều, hàng tốt, hàng thật tốt, giá thật rẻ.

Có bán cả hàng ta (Bắc-kỳ) như the, suyến, Hanh, lọc, bông, quế, nến sáp có hàng Saigon như Hanh, the, nến sáp.

Nay mới có dạ các mũi, lông thâm, mapo đen có nỉ mền rộng khổ. Những hàng này bán buôn từng kiện, chở không bán lẻ có không có mẫu gửi đi nơi tỉnh, ai hỏi có ngay, không thể nói được.

Quí-khách ở gần nên đến bản hiệu mà mua, nếu ở xa thì gửi thư tới bản hiệu nói rõ mua hàng gì, hiệu sẽ gửi ngay.

Cẩn-bạch

YU-WO-TSEONG

3016

Rắc thuốc bột

SUDOL

thì tức khắc tuyệt nọ

RÔM-SẨY

Lúc đang ngứa ngáy khó chịu được rắc thuốc Sudel thì thấy dễ chịu lạ thường, mà sau rôm-sẩy không mọc lên được nữa.

Thuốc này quý vô cùng, mà giá lại rẻ.

Một hộp lớn : 0$50

Bán tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

Số nhà 59, phố Tràng-tiền

HANOI

3091

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.

Mắc bệnh ghịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$50 một ống cân cachets

3091

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC hóa-nghiệp

Lập tự năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lớp-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 59

XIN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI :

KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm và dân bà ở cữ* . . . . . Một lít : 2$10

Trước khi ăn cơm nắng một cốc con.

ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước.* Một chai : 1$25

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt.* Một chai : 1$25

Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghịp và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm* . . . . . Một chai : 1$25

ROUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho người máu chạy đều.* . . . . . Một chai : 0$40

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thư về bản hiệu xin trả lời ngay. Tiền gửi hàng phân người mua phải chịu

3092

DELEULE ET DETOUILLON

76, Rue Jules-Ferry, Hanoi

Súng và thuốc đạn Hiệu « *Verney Carron* »

MUỐN HỎI TIN TỨC GÌ HAY GIÁ CẢ XIN TRẢ LỜI NGAY

NHỮNG VẾT XẤU Ở NGOÀI DA

cũng là diện-mạo giữ đi,

là bởi các chất

dựng nên da khó đi.

THỬ CRÈME SIMON

CRÈME SIMON

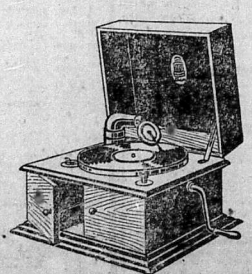
PARIS

giữ cho da mềm mại, giữ cho người trẻ và đẹp luôn. Trừ được hắn nắng, bệnh cảm thử, và các dâu sâu bọ đốt, vân vân.

Phấn và xà-phòng Simon

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

Rue Paul-Bert. — HANOI

"MÁY NOI « ODÉON »"

Hòm gỗ sơn, cái bán dùng được hai việc, dùng đĩa chạy saphir hay đĩa chạy ghim cũng được cả. Máy tốt mà êm.

35$ và 25$

Có nhiều đĩa hai mặt.

Trước khi ăn cơm

UỐNG RƯỢU

COGNAC CUSENIER

COURONNE

với nước SODA « PRIOR »

ăn rất ngon cơm.

Sau khi ăn cơm rồi, uống một cốc nhỏ rất tiêu-thực.

Trong nhà mà có một chai Cognac Cusenier Couronne đề-phòng được bệnh đau-bụng và những lúc cần-cấp ban đêm.

Bán tại : L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haïphong, Hanoï, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng-hới, Thu-xá, Saigon, Pnom-Penh.

3007

BANQUE DE L'INDOCHINE

ĐÔNG-PHÁP HỐI LÝ NGÂN HÀNG

東法滙理銀行

SÁNG LẬP RA TỪ NĂM 1875

Có những chi-du sau này chuẩn cho được hưởng-thụ đặc biệt quyền lợi : 21 Janvier 1875, 20 Février 1888, 19 Mai 1900, 4 Janvier 1920, 12 Janvier 1921, 12 Janvier 1922, 17 Janvier 192. 10 Janvier 1924, 16 Janvier 1925, 16 Juillet 1925 và 11 Décembre 1925.

Tư bản dự định : Francs **72.000.000**

Tư bản nộp rồi : » **68.400.000**

TỔNG CỘNG KHOẢN DỰ-BỊ NGÂN NGÀY 30 JUIN 1294 : » **81.089.020**

Chánh quán tại : Paris (VIIIe), 96, Boulevard Haussmann

Chánh trị-sự : M. A. DE MONPLANET, Hộ-bộ tổng thanh-tra hàm, Chánh chủ ngân hàng Crédit Commercial et Industriel, Chánh chủ công-ty mỏ Than Hongay (Société française des Charbonnages du Tonkin).

Phó trị-sự : M. STANISLAS SIMON, trị-sự công-ty Điện-Việt Thiết-lộ.

Tổng chủ nhiệm : M. THION DE LA CHAUME, nguyên Hộ-bộ thanh tra.

CHO THUÊ TỦ BẠC

Tại chi quán Hanoi và Haiphong có cho các nhà gởi tiền thuê tủ bạc. Cách thức về việc thuê tủ bạc này tổ chức y hệt những nhà Băng to bên Đại-pháp.

Muốn hỏi giá cả, và xem xét buồng để các tủ bạc thì hỏi tại nhà băng về phòng (Service des litres).

Điện viết tắt để gửi điện-tín : INDOCHINE.

3048

Imprimerie du Trung-Bắc-Tân-Văn

Le Gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)